

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS **par akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid”** **dabaszāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem**

2017. gada 9.martā

Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039 Latvija

T: +371 67097200

F: +371 67097277 E: sprk@sprk.gov.lv

---

www.sprk.gov.lv

SATURA RĀDĪTĀJS

I	Konsultāciju dokumenta mērķis	3
II	Noteikumu projekta nepieciešamība	3
III	Papildu informācija	4

Pielikums: noteikumu projekts "Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi"

Konsultāciju dokumenta mērķis

Konsultāciju dokumenta (turpmāk – Dokuments) mērķis ir uzzināt ieinteresēto personu viedokli par noteikumu projektu "Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi" (turpmāk - Noteikumu projekts).

Noteikumu projekta nepieciešamība

Enerģētikas likuma 15.panta septītā daļa noteic, ka Regulators apstiprina dabasgāzes pārvades sistēmas operatora izstrādātos sistēmas lietošanas noteikumus, kuriem jābūt objektīvi pamatoti, ekonomiski attaisnoti, taisnīgi, vienlīdzīgi, atklāti un pieejami visiem sistēmas lietotājiem un pretendentiem, kuri pieprasa pieeju dabasgāzes pārvades sistēmai. Enerģētikas likuma 45².panta trešā un sestā daļa paredz, ka dabasgāzes sistēmas operatori veic balansēšanas aprēķinus saskaņā ar sistēmas operatoru izstrādātajiem un regulatora apstiprinātajiem noteikumiem pārskatāmi, nepieļaujot diskrimināciju attiecībā uz visiem balansēšanas pakalpojuma saņēmējiem. Enerģijas lietotājam, kurš ir tirgus dalībnieks, un sadales tīklu operatoriem ir pienākums apmaksāt balansēšanas pakalpojumu, kura piegādes apjoma noteikšana balstās uz dabasgāzes pārvades un sadales operatoru datiem. Lai nodrošinātu maksājumus par balansēšanas pakalpojumu, dabasgāzes sistēmas operators var pieprasīt no enerģijas lietotājiem garantijas saskaņā ar šīs sistēmas operatora izstrādātajiem un regulatora apstiprinātajiem kritērijiem un kārtību šādu garantiju pieprasīšanai.

2017.gada 24.janvārī akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid", pamatojoties un ievērojot Enerģētikas likuma 15.panta septītajā daļā un 45².panta trešajā un sestajā daļā noteikto, iesniedza Regulatoram apstiprināšanai sagatavoto noteikumu "Akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi" projektu (turpmāk – Noteikumu projekts). Pamatojoties uz Regulatora elektroniskā sarakstē, 2017.gada 23.februāra vēstulē un darba sanāksmē izteiktajiem iebildumiem, akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" 2017.gada 3.martā iesniedza Regulatoram precizēto Noteikumu projektu.

Noteikumu projekts noteic dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram, akciju sabiedrībai „Conexus Baltic Grid” (turpmāk – pārvades sistēmas operators), piederošās dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas kārtību, pārvades sistēmas operatora un pārvades sistēmas lietotāju tiesības, pienākumus un atbildību, informācijas apmaiņas kārtību starp pārvades sistēmas operatoru un sistēmas lietotājiem, sistēmas lietotāju balansa atbildību un kārtību, kādā pārvades sistēmas operators veic dienas nebalansa maksas aprēķinu, kā arī kritērijus un kārtību, kādā pārvades sistēmas operators var pieprasīt sistēmas lietotājiem iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu.

Noteikumu projektā ir ietverti nosacījumi un prasības dabasgāzes pārvades sistēmas jaudas rezervēšanai un rezervēto jaudu nodošanai, nomināciju un renomināciju iesniegšanas un apstiprināšanas nosacījumi, prasības sistēmas lietotāju darbībām virtuālajā tirdzniecības punktā, kā arī noteikti gadījumi, kad pārvades sistēmas operators var pārtraukt vai ierobežot dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu.

Noteikumu projekts ir pievienots Dokumenta pielikumā.

Papildu informācija

Priekšlikumus un komentārus par Noteikumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, kā arī elektroniskā formā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv līdz 2017.gada 24.martam.

Priekšsēdētāja

R.Irkļa

p.i
padomes locekle

R.Šņuka

Akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi

Apstiprināti saskaņā ar Enerģētikas likuma 15. panta
septīto daļu un 45.² panta trešo un sesto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram akciju sabiedrībai „Conexus Baltic Grid” (turpmāk – pārvades sistēmas operators) piederošās dabasgāzes pārvades sistēmas (turpmāk – pārvades sistēma) lietošanas kārtību;
- 1.2. pārvades sistēmas operatora un pārvades sistēmas lietotāju (turpmāk – sistēmas lietotāji) tiesības, pienākumus un atbildību;
- 1.3. informācijas apmaiņas kārtību starp pārvades sistēmas operatoru un sistēmas lietotājiem;
- 1.4. sistēmas lietotāju balansa atbildību un kārtību, kādā pārvades sistēmas operators veic dienas nebalansa maksas aprēķinu;
- 1.5. kritērijus un kārtību, kādā pārvades sistēmas operators var pieprasīt sistēmas lietotājiem iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu.

2. Noteikumos lietoti šādi termini:

- 2.1. **apstiprinātais daudzums** – pārvades sistēmas operatora sistēmas lietotājam konkrētai gāzes dienai apstiprinātais pārvadāmais dabasgāzes daudzums;
- 2.2. **atslēdzamā jauda** – pārvades sistēmas jauda, ko pārvades sistēmas operators var atslēgt saskaņā ar šajos noteikumos paredzētajiem nosacījumiem;
- 2.3. **atslēdzamās jaudas produkts** – noteikta atslēdzamā jauda konkrētā laikposmā konkrētā ieejas vai izejas punktā, uz kuru var pieteikties sistēmas lietotājs;
- 2.4. **balansēšanas līgums** – starp pārvades sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju noslēgts līgums, kas noteic sistēmas lietotāja balansa atbildību un norēķinus par dienas nebalansu;
- 2.5. **balansēšanas portfelis** – apkopota informācija par attiecīgajiem ieejas un izejas punktiem, kuros sistēmas lietotājs ievada vai izvada dabasgāzi no pārvades sistēmas (nominācijas un dabasgāzes piešķirumi);
- 2.6. **dabasgāzes daudzuma saskaņošana** – pārvades sistēmu savienojuma punktā sistēmas lietotāju nominācijās norādīto dabasgāzes daudzumu salīdzināšana starp pārvades sistēmas vaivai krātuves operatoriem;
- 2.7. **dabasgāzes uzskaites vieta** – vieta, kur ierīkoti dabasgāzes komercuzskaites mērāparāti, kas paredzēti konkrētā sistēmas lietotāja objektā izlietotā dabasgāzes daudzuma uzskaitē;

- 2.8. **darījuma puse** – pārvades sistēmas operatora vai blakus esošās valsts pārvades sistēmas operatora sistēmas lietotājs, kurš pārvades sistēmas ieejas un izejas punktos piegādā dabasgāzi sistēmas lietotājam, vai kuram sistēmas lietotājs to piegādā;
- 2.9. **elektroniskā pārvades jaudu rezervēšanas vietne** – pārvades sistēmas operatora izveidota un administrēta tīmekļvietne, kura ir pieejama sistēmas lietotājiem un kurā pārvades sistēmas operators ievada informāciju par jaudu rezervēšanu, atteikšanos no jaudām, jaudu atdošanu, nominācijām, renominācijām un citu ar pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu saistītu svarīgu informāciju;
- 2.10. **enerģijas identifikācijas kods** – sistēmas lietotājam piešķirts identifikācijas kods, pamatojoties uz Enerģijas identifikācijas kodu (EIK) sistēmu;
- 2.11. **gāzes diena (gāzes diena D)** – periods, kas sākas katru dienu plkst. 7:00 un beidzas nākamajā dienā plkst. 7:00 (5:00 līdz 5:00 UTC nākamajā dienā ziemas laika periodā un no 4:00 līdz 4:00 UTC nākamajā dienā periodā, kad izmanto vasaras laiku). Pārejot uz ziemas laiku, gāzes diena D ilgst 25 stundas, pārejot uz vasaras laiku – 23 stundas; gāzes diena “D-1” vai “D+1” – gāzes diena pirms vai pēc gāzes dienas D;
- 2.12. **gāzes mēnesis** – periods, kas sākas katra kalendāra mēneša 1. datumā plkst. 7:00 un beidzas nākamā kalendāra mēneša 1. datumā plkst. 7:00 (5:00 līdz 5:00 UTC ziemas laika periodā un no 4:00 līdz 4:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku);
- 2.13. **gāzes ceturksnis** – periods no 1. janvāra plkst. 7:00 līdz 1. aprīļa plkst. 7:00; periods no 1. aprīļa plkst. 7:00 līdz 1. jūlija plkst. 7:00; periods no 1. jūlija plkst. 7:00 līdz 1. oktobra plkst. 7:00; periods no 1. oktobra plkst. 7:00 līdz 1. janvāra plkst. 7:00 (5:00 līdz 5:00 UTC ziemas laika periodā un no 4:00 līdz 4:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku);
- 2.14. **gāzes gads** – periods, kas sākas katru gadu 1. aprīlī plkst. 7:00 un beidzas nākamā gada 1. aprīlī plkst. 7:00 (5:00 līdz 5:00 UTC ziemas laika periodā un no 4:00 līdz 4:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku);
- 2.15. **ieejas jauda** – pārvades sistēmas jauda attiecīgajā ieejas punktā;
- 2.16. **ieejas punkts** – vieta, kurā dabasgāze tiek ievadīta pārrobežu pārvades sistēmā no citas valsts pārvades sistēmas, no dabasgāzes krātuves vai sašķidrinātās dabasgāzes termināļa un kurā sākas dabasgāzes transportēšana pārrobežu pārvades sistēmā;
- 2.17. **iesūknēšanas sezona** – laika periods, kurā krātuves operators iesūknē krātuvē dabasgāzi;
- 2.18. **ilgtermiņa jaudas produkts** – pārvades sistēmas operatora piedāvātais jaudas produkts uz vienu gadu;
- 2.19. **izejas jauda** – pārvades sistēmas jauda attiecīgajā izejas punktā;
- 2.20. **izejas punkts** – vieta, kurā dabasgāze no pārrobežu pārvades sistēmas tiek ievadīta citas valsts pārvades sistēmā, dabasgāzes krātuvē vai sašķidrinātās dabasgāzes terminālī un kurā beidzas dabasgāzes transportēšana pārrobežu pārvades sistēmā. Ja sadales sistēma ar pārvades sistēmu ir savienota vairākās pārvades sistēmas vietās, tad visas savienojuma vietas tiek uzskatītas par vienu savienojuma punktu;
- 2.21. **izejas punkts Latvijas lietotāju apgādei** – komerciāls izejas punkts no pārvades sistēmas, kuram nav noteiktas fiziskas vietas pārvades sistēmā;
- 2.22. **„izmanto vai zaudē”** – procedūra, kuras laikā atkārtoti tiek sadalītas pieteiktās, taču

- neizmantotās pārvades sistēmas jaudas;
- 2.23. **izņemšanas sezona** – laika periods, kura laikā krātuves operators izņem no krātuves dabasgāzi;
  - 2.24. **īstermiņa jaudas produkts** – pārvades sistēmas operatora piedāvātais jaudas produkts, kurš tiek piedāvāts uz termiņu, īsāku nekā viens gads;
  - 2.25. **konstantā jauda** – pārvades sistēmas jauda, ko pārvades sistēmas operators ir garantējis kā neatslēdzamu;
  - 2.26. **krātuve** – akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” Inčukalna pazemes gāzes krātuve;
  - 2.27. **līgumpārslodze** – stāvoklis, kad pieprasījums pēc konstantas jaudas pārsniedz tehnisko jaudu;
  - 2.28. **mazākā pieteiktā dabasgāzes daudzuma noteikums** – ja ieejas un izejas punktā dabasgāzi piegādājošais un to saņemošais sistēmas lietotājs vēlas ievadīt vai izvadīt atšķirīgu dabasgāzes daudzumu, pārvades sistēmas operators piemēro mazāko nominācijā norādīto dabasgāzes daudzumu;
  - 2.29. **neizmantotā jauda** – konstantā jauda, kuru sistēmas lietotājs ir rezervējis, bet nav nominējis attiecīgā laika perioda jaudas izmantošanas termiņā;
  - 2.30. **nebalanss** – situācija, kad sistēmas lietotāja ievades pārvades sistēmā atšķiras no izvadēm no pārvades sistēmas balansēšanas periodā, vai situācija, kad pārvades sistēmā ievadītais summārais dabasgāzes daudzums atšķiras no pārvades sistēmas izņemtā summārā dabasgāzes daudzuma;
  - 2.31. **netiešā piešķiršanas metode** – pārrobežu starpsavienojumu jaudas sadales metode, kad izsoles veidā vienlaikus tiek piešķirta gan pārvades jauda, gan atbilstošs dabasgāzes daudzums;
  - 2.32. **nominācija** – sistēmas lietotāja iepriekšējs paziņojums pārvades sistēmas operatoram par dabasgāzes daudzumu, kuru sistēmas lietotājs vēlas ievadīt pārvades sistēmā vai izvadīt no tās;
  - 2.33. **pārvades sistēmas pakalpojumu līgums (turpmāk – pārvades līgums)** – starp pārvades sistēmas operatoru un sistēmas lietotāju noslēgts līgums, kas sistēmas lietotājam piešķir tiesības izmantot pārvades sistēmu un pārvades sistēmas operatoram pienākumu nodrošināt pārvades pakalpojumu sniegšanu sistēmas lietotājam;
  - 2.34. **pārvades sistēmas jauda (turpmāk – jauda)** – maksimāli iespējamā dabasgāzes plūsma, kas izteikta enerģijas vienībā laika vienībā, kuru sistēmas lietotājam ir tiesības izmantot saskaņā ar šiem noteikumiem;
  - 2.35. **pieejamā jauda** – tehniskās jaudas daļa, kas nav sadalīta un attiecīgā brīdī joprojām ir pieejama sistēmas lietotājiem;
  - 2.36. **piešķirums** – pārvades sistēmas operatora sistēmas lietotājam piešķirtais konkrētā ieejas punktā faktiski ievadītais vai vai izejas punktā faktiski izvadītais dabasgāzes daudzums, kas izteikts kilovatstundās, lai noteiktu gāzes dienas D nebalansa daudzumu;
  - 2.37. **pretendents** – fiziska vai juridiska persona, kura iesniedz pieteikumu pārvades sistēmas operatoram pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanai un vēlas saņemt pārvades sistēmas pakalpojumus;

- 2.38. **princips „pirmais atnāca, pirmais saņēma”** – jaudas sadalīšanas veids, kad jaudas tiek sadalītas vispirms tiem sistēmas lietotājiem, kuri pirmie iesnieguši pieteikumu jaudas rezervēšanai;
- 2.39. **primārais jaudas tirgus** – tirgus, kurā pārvades sistēmas operators tieši nodarbojas ar jaudu tirdzniecību;
- 2.40. **renominācija** – sistēmas lietotāja vēlāks paziņojums par koriģētu nomināciju;
- 2.41. **savienojuma punkts** – fizisks vai komerciāls (virtuāls) punkts, kas savieno blakus esošas ieejas-izejas sistēmas vai savieno ieejas-izejas sistēmu ar starpsavienojumu, ciktāl šajā punktā sistēmas lietotājiem tiek piemērotas jaudas rezervēšanas procedūras;
- 2.42. **sekundārais jaudu tirgus** – ir tirgus, kurā sistēmas lietotāji nodod citam sistēmas lietotājam primārajā tirgū nopirktās jaudas;
- 2.43. **sistēmas lietotājs** – persona, kura noslēgusi pārvades līgumu ar pārvades sistēmas operatoru un kura izmanto pārvades sistēmas pakalpojumus, izņemot dabasgāzes sadales sistēmas operatoru;
- 2.44. **standarta jaudas produkts** – noteikta pārvades sistēmas jauda konkrētā laikposmā konkrētā ieejas vai izejas punktā, kuru var rezervēt sistēmas lietotājs;
- 2.45. **standarta apstākļi** – 0 °C temperatūra un 1,01325 bāri (a); attiecībā uz augstāko siltumspēju, enerģiju un Vobbes skaitli degšanas standarta temperatūra pēc noklusējuma ir 25 °C;
- 2.46. **tehniskā jauda** – maksimāli iespējamā konstantā jauda, kuru pārvades sistēmas operators var piedāvāt sistēmas lietotājiem, ņemot vērā sistēmas viengabalainību un pārvades sistēmas ekspluatācijas prasības;
- 2.47. **tehniskās balansēšanas konts** – konts starp blakus esošiem pārvades sistēmas operatoriem, ko izmanto, lai pārvaldītu vadības starpību starpsavienojuma punktā un vienkāršotu dabasgāzes uzskaiti sistēmas lietotājiem, uz kuriem attiecas starpsavienojuma punkts;
- 2.48. **tehniskās balansēšanas līgums** – līgums, kas noslēgts starp blakus esošiem pārvades sistēmas operatoriem par tehniskās balansēšanas organizēšanu;
- 2.49. **virtuālais tirdzniecības punkts** – punkts, kuram nav noteiktas fiziskas vietas pārvades sistēmā un kurā notiek tirdzniecība ar dabasgāzi bez nepieciešamības sistēmas lietotājam veikt jaudu rezervāciju.
3. Noteikumi izstrādāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija regulas (EK) Nr. 715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas Nr. 1775/2005 atcelšanu (turpmāk – regula Nr. 715/2009) un Eiropas Komisijas īstenošanas aktiem, kas pieņemti, papildinot regulu Nr. 715/2009, prasībām.
4. Pārvades sistēmas operators pēc saviem ieskatiem var publicēt izmaiņas termiņos darbībām, kas saistītas ar pārvades sistēmas pakalpojumu pieteikšanu un administrēšanu sakarā ar Latvijas Republikas valsts svētku dienām vai citām brīvdienām. Minēto informāciju pārvades sistēmas operators savlaicīgi publicē savā tīmekļvietnē www.conexus.lv.
5. Šajos noteikumos paredzētajos sistēmas lietotāja saziņas gadījumos ar pārvades sistēmas operatoru, sistēmas lietotājs var iesniegt informāciju un dokumentus pārvades sistēmas

operatoram latviešu valodā vai angļu valodā pēc savas izvēles.

II. Pārvades sistēmas raksturojums

6. Pārvades sistēmu veido:
  - 6.1. pārvades sistēmas gāzesvadi (PGV);
  - 6.2. gāzes mērīšanas stacijas (GMS);
  - 6.3. gāzes regulēšanas stacijas (GRS);
  - 6.4. iekārtas gāzesvadu aizsardzībai pret koroziju;
  - 6.5. datu pārraides un sakaru sistēmas.
7. Dabasgāzi pārvades sistēmā iespējams ievadīt šādos ieejas punktos:
  - 7.1. dabasgāzes uzskaites vieta – GMS Korneti ar uzskaiti GMS Izborska;
  - 7.2. dabasgāzes uzskaites vieta – GMS Kiemenai;
  - 7.3. dabasgāzes uzskaites vieta – GMS Karksi;
  - 7.4. pārvades sistēmas starpsavienojums ar krātuvi;
  - 7.5. pārvades sistēmas starpsavienojums ar tieši pārvades sistēmai pieslēgtu sistēmas lietotāja sistēmu.
8. Dabasgāzi no pārvades sistēmas iespējams izvadīt šādos izejas punktos:
  - 8.1. dabasgāzes uzskaites vieta – GMS Kiemenai;
  - 8.2. dabasgāzes uzskaites vieta – GMS Korneti;
  - 8.3. dabasgāzes uzskaites vieta – GMS Karksi;
  - 8.4. pārvades sistēmas starpsavienojums ar krātuvi;
  - 8.5. pārvades sistēmas starpsavienojums ar tieši pārvades sistēmai pieslēgtu sistēmas lietotāja sistēmu;
  - 8.6. izejas punktā Latvijas lietotāju apgādei.
9. Pārvades sistēmas operators nosaka un publisko savā tīmekļvietnē pārvades sistēmas darba režīmu un dabasgāzes piegādes virzienus un, ņemot vērā attiecīgā pārvades sistēmas gāzesvada tehnisko stāvokli, – maksimālo pieļaujamo darba spiedienu katram pārvades sistēmas gāzesvadam. Minimālais pārvades sistēmas gāzesvada darba spiediens ir 2,5 MPa.
10. Pārvades sistēmas operators, vienojoties ar krātuves operatoru, pirms katras iesūknēšanas sezonas un izņemšanas sezonas nosaka dabasgāzes plūsmas maksimālo un minimālo spiedienu, ar kādu pārvades sistēmas operators nodod dabasgāzi krātuves operatoram iesūknēšanai krātuvē un krātuves operators izsūknē dabasgāzi no krātuves, lai ievadītu pārvades sistēmā, un minēto informāciju publisko savā tīmekļvietnē.

III. Pārvades sistēmas operatora un sistēmas lietotāju tiesības un pienākumi

11. Pārvades sistēmas operatoram ir pienākums:
  - 11.1. aprēķināt un publiskot pārvades sistēmas jaudu atbilstoši šiem noteikumiem;
  - 11.2. nodrošināt nediskriminējošu pārvades sistēmas jaudas rezervēšanu atbilstoši šiem noteikumiem;

- 11.3. nodrošināt nomināciju un renomināciju pieņemšanu no sistēmas lietotājiem;
  - 11.4. nodrošināt virtuālā tirdzniecības punkta darbību, nediskriminējošu pieeju tam un tajā notiekošo tirdzniecības darījumu reģistrēšanu;
  - 11.5. nodrošināt sistēmas lietotāju balansēšanas portfeļu izveidošanu, uzturēšanu un ar to saistītās nepieciešamās informācijas sniegšanu sistēmas lietotājiem;
  - 11.6. veikt dienas nebalansa daudzuma aprēķinu un organizēt norēķinus par nebalansu;
  - 11.7. sniegt sistēmas lietotājam savlaicīgu ar pārvades sistēmas lietošanu saistītu informāciju.
12. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības:
- 12.1. šajos noteikumos un pārvades līgumā noteiktajos gadījumos ierobežot pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu šo noteikumu XVII. nodaļā noteiktajā kārtībā;
  - 12.2. piešķirt pārrobežu starpsavienojumu jaudas, izmantojot netiešās piešķiršanas metodes;
  - 12.3. pieprasīt no sistēmas lietotājiem, krātuves operatora un sadales sistēmas operatora informāciju, kas pārvades sistēmas operatoram nepieciešama šajos noteikumos noteikto darbību veikšanai;
  - 12.4. slēgt līgumu par pārvades sistēmas tehniskās balansēšanas enerģijas pirkšanu un pārdošanu;
  - 12.5. iegūt un apstrādāt datus par sistēmas lietotājiem un pretendentiem;
  - 12.6. pieprasīt no sistēmas lietotājiem saistību izpildes nodrošinājumu;
  - 12.7. saņemt maksu par sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem un balansēšanu šajos noteikumos, pārvades līgumā un balansēšanas līgumā paredzētajā apmērā un kārtībā;
  - 12.8. piedāvāt ilgtermiņa jaudas produktus uz laiku, ilgāku nekā gads, pirms tam informējot visus sistēmas lietotājus un savā tīmekļvietnē publicējot konkrēta termiņa jaudas sadales nosacījumus un termiņus, ja pārvades sistēmas operators identificē pieprasījumu pēc ilgtermiņa jaudas produktiem.
13. Sistēmas lietotājiem ir pienākums:
- 13.1. organizēt dabasgāzes piegādi līdz ieejas punktam pārvades sistēmā un saņemt dabasgāzi no pārvades sistēmas izejas punktā šajos noteikumos paredzētajā kārtībā;
  - 13.2. nodrošināt, lai ievades pārvades sistēmā atbilstu izvadēm no pārvades sistēmas;
  - 13.3. samaksāt par saņemtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem un balansēšanu šajos noteikumos, pārvades līgumā un balansēšanas līgumā paredzētajā kārtībā;
  - 13.4. iesniegt nepieciešamo ar pārvades sistēmas pakalpojumiem un balansēšanu saistīto informāciju šajos noteikumos paredzētajā kārtībā.
14. Sistēmas lietotājiem ir tiesības:
- 14.1. izmantot pārvades sistēmu šajos noteikumos paredzētajā kārtībā;
  - 14.2. saņemt nepieciešamo ar pārvades sistēmas pakalpojumiem un balansēšanu saistīto informāciju;
  - 14.3. saņemt rēķinus par sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem un balansēšanu šajos noteikumos, pārvades līgumā un balansēšanas līgumā paredzētajā kārtībā.

IV. Pārvades sistēmas pakalpojumu līguma noslēgšanas kārtība

15. Pretendentam, kurš vēlas iegūt tiesības izmantot pārvades sistēmu un saņemt pārvades sistēmas pakalpojumus, jānoslēdz pārvades līgums ar pārvades sistēmas operatoru. Noslēdzot pārvades līgumu, sistēmas lietotājs iegūst tiesības pārvades līguma darbības laikā rezervēt jaudas, iesniegt nominācijas un renominācijas, piedalīties sekundārajā jaudu tirgū un veikt citas darbības, kuras saistītas ar pārvades sistēmas lietošanu.
16. Pretendents iesniedz pārvades sistēmas operatoram pieteikumu par pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanu (1. pielikums). Pretendents pieteikumam pievieno:
  - 16.1. dokumentu, kas apliecina, ka pretendents ir reģistrēts Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vai līdzvērtīgā reģistrā ārvalstīs atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem;
  - 16.2. pārstāvību apliecinājošu dokumentu, ja pieteikumu iesniedz pretendenta pilnvarots pārstāvis;
  - 16.3. dokumentu, kas apliecina, ka nav pasludināts pretendenta maksātnespējas process, apturēta pretendenta saimnieciskā darbība vai pretendents tiek likvidēts;
  - 16.4. gada pārskatu par iepriekšējiem trīs pārskata gadiem (vai faktisko darbības laiku, ņemot vērā pretendenta dibināšanas vai darbības uzsākšanas laiku, par kuru iesniedzams gada pārskats) vai citu līdzvērtīgu dokumentu, kas apliecina pretendenta saimniecisko un finansiālo stāvokli atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem, un šo noteikumu 165. punktā noteikto informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu, kuru ir piešķīrusi vispārzināma kredītaģentūra vai reitingu aģentūra.
17. Pārvades sistēmas operators, izvērtējot šo noteikumu 15. punktā minēto pieteikumu, ir tiesīgs, ja nepieciešams, pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt papildinformāciju un trūkstošos dokumentus vai informāciju (saskaņā ar šo noteikumu 16. punktu), lai novērtētu pretendenta saimniecisko un finansiālo stāvokli un nepieciešamību iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu saskaņā ar šo noteikumu XVIII. nodaļu.
18. Šo noteikumu 15. un 17. punktā minētos dokumentus un papildinformāciju pretendents pārvades sistēmas operatoram iesniedz elektroniskā veidā vai rakstveidā, nosūtot pa pastu.
19. Ja pretendents nav iesniedzis visu šo noteikumu 15. un 17. punktā minēto informāciju, pārvades sistēmas operators piecu darba dienu laikā no informācijas saņemšanas dienas informē pretendentu par trūkumiem saņemtajā informācijā un lūdz tos novērst.
20. Ja pretendents ir iesniedzis visu šo noteikumu 15. un 17. punktā minēto informāciju, pārvades sistēmas operators piecu darba dienu laikā no informācijas saņemšanas dienas sagatavo pārvades līgumu (2. pielikums) un nosūta pārvades līgumu pretendentam parakstīšanai divos eksemplāros.
21. Ja 10 darba dienu laikā no pārvades līguma nosūtīšanas pārvades sistēmas operators nesaņem pretendenta parakstītu pārvades līguma eksemplāra oriģinālu, uzskatāms, ka pretendents ir atsaucis pieteikumu par pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanu.
22. Noslēdzot pārvades līgumu, pārvades sistēmas operators sistēmas lietotājam piešķir sistēmas lietotāja enerģijas identifikācijas kodu (EIK).
23. Par atteikumu noslēgt pārvades līgumu pārvades sistēmas operators informē pretendentu likumā „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” noteiktajā kārtībā, nosūtot paziņojumu uz pretendenta pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi. Lēmuma oriģinālu pārvades sistēmas operators nosūta pa pastu septiņu darba dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas

uz pretendenta pieteikumā par pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanu norādīto adresi.

V. Jaudas rezervēšanas vispārīgie noteikumi

24. Pārvades sistēmas operators aprēķina un publicē savā tīmekļvietnē pārvades sistēmas jaudu attiecīgajam laika periodam. Pārvades sistēmas operators pārvades sistēmas jaudas aprēķinā izmanto atbilstošo iepriekšējo periodu vēsturiskos datus, cauruļvadu hidrauliskās modelēšanas datus, dabasgāzes infrastruktūras izmaiņas, plānotos uzturēšanas darbus un jaudu rezervāciju dinamiku katrā ieejas punktā un izejas punktā.
25. Šajos noteikumos noteiktā jaudas rezervēšanas kārtība attiecas uz visiem ieejas punktiem un izejas punktiem, izņemot izejas punktu Latvijas lietotāju apgādei, kurā pārvades sistēmas operators nepiedāvā jaudas rezervēšanai.
26. Pārvades līguma darbības laikā sistēmas lietotājam ir tiesības jaudu rezervēt katrā ieejas un izejas punktā atsevišķi un par katru jaudas produktu atsevišķi atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam.
27. Atbilstoši pārvades sistēmas operatora noslēgtajam sadarbības līgumam ar blakus esošo pārvades sistēmas operatoru starpsavienojuma ieejas un izejas punktos pārvades sistēmas operatori piedāvā grupētas jaudas produktus - standarta jaudas produktu, kas sastāv no savienotām ieejas un izejas jaudām abās ieejas izejas starpsavienojuma punkta pusēs. Grupētas jaudas produktu piedāvājumu un nosacījumus pārvades sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē.
28. Ieejas punktos rezervēt ieejas jaudu ir pienākums tiem lietotājiem, kuri ievada dabasgāzi pārvades sistēmā. Ja sistēmas lietotāji vēlas pārvadīt dabasgāzi uz krātuvi, citām pārvades sistēmām vai pie pārvades sistēmas pieslēgto lietotāju sistēmām, tiem ir pienākums rezervēt izejas jaudu.
29. Pārvades sistēmas ieejas un izejas punktos pārvades sistēmas operators piedāvā šajos noteikumos noteiktos jaudas produktus, piemērojot „pirmais atnāca, pirmais saņēma” principu.
30. Šo noteikumu 7.1., 7.2., 8.1., 8.2. un 8.3. apakšpunktā noteiktajos ieejas un izejas punktos pārvades sistēmas operators piedāvā šādus standarta jaudas produktus:
  - 30.1. gada jauda (kWh/d/gadā);
  - 30.2. ceturkšņa jauda (kWh/d/ceturksnī);
  - 30.3. mēneša jauda (kWh/d/mēnesī);
  - 30.4. dienas jauda (kWh/dienā);
  - 30.5. pašreizējās dienas jauda (kWh/dienā).
31. Šo noteikumu 7.4. un 8.4. apakšpunktā noteiktajā ieejas/izejas punktā pārvades sistēmas operators piedāvā šo noteikumu 30.2., 30.3., 30.4. un 30.5. apakšpunktā noteiktos standarta jaudas produktus.
32. Pārvades sistēmas operators šo noteikumu 7.3., 7.4. un 8.4. apakšpunktā ieejas/izejas punktos, kuros nav iespējams nodrošināt fizisku plūsmu pretējā virzienā, piedāvā atslēdzamas jaudas produktus. Pārvades sistēmas operators atslēdzamas jaudas produktu piedāvājumu un nosacījumus publicē elektroniskajā pārvades jaudu rezervēšanas vietnē.
33. Ja, rezervējot noteikta termiņa konstanto jaudu, pieprasītā konstantā jauda pārsniedz pārvades sistēmas brīvo jaudu, sistēmas lietotājam ir tiesības rezervēt attiecīgā termiņa atslēdzamo jaudu

34. Pārvades sistēmas operators, konstatējot, ka nepieciešams pārtraukt atslēdzamās jaudas produktu nodrošināšanu sistēmas lietotājiem tādā apjomā, kāds ir nepieciešams konstantās jaudas nodrošināšanai, to izdara, ņemot vērā atslēgšanas secību, kas ir balstīta uz attiecīgās atslēdzamās jaudas rezervācijas saņemšanas laiku, atslēdzot pirmos tos, kas rezervējuši jaudu pēdējie. Pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā 1,5 (viena stunda 30 minūtes) stundu iepriekš informē sistēmas lietotāju par atslēgšanu.
35. Pēc jaudas rezervācijas apstiprinājuma saņemšanas sistēmas lietotājs ir iegādājies jaudu, par kuru jānorēķinās ar pārvades sistēmas operatoru šajos noteikumos un pārvades līgumā noteiktajā kārtībā.
36. Ja sistēmas lietotājs iesniedz pieteikumu sistēmas jaudas rezervēšanai pēc šo noteikumu 39. un 44. punktā noteiktajiem termiņiem, pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā vienas darba dienas laikā informē sistēmas lietotāju par atteikumu rezervēt noteikta termiņa jaudu nokavējuma dēļ.
37. Beidzoties noteikta ilguma jaudas rezervēšanas termiņam, pārvades sistēmas operators piedāvā sistēmas lietotājiem visu vēl nesadalīto, atteikto vai neizmantoto jaudu.
38. Ja pārvades sistēmas operators saņem pieteikumu par jaunas jaudas, kuras ieviešanai ir nepieciešamas investīcijas pārvades sistēmā, rezervāciju, tā tiek sadalīta, izmantojot ilgtermiņa jaudas pieteikuma procedūru. Šī procedūra netiek piemērota gadījumos, kad jauda tiek ieviesta pārvades sistēmai tieši pieslēgtu sistēmas lietotāju vajadzībām.

VI. Ilgtermiņa jaudas produktu rezervēšanas kārtība

39. Pieteikumus ilgtermiņa jaudas produktu rezervēšanai sistēmas lietotāji iesniedz un pārvades sistēmas operators apstiprina atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam. Pieteikumus ilgtermiņa jaudas produktu rezervēšanai sistēmas lietotāji iesniedz ne vēlāk kā 20 kalendāro dienu laikā pirms nākamā gāzes gada sākuma un ne ātrāk kā sešus mēnešus pirms nākamā gāzes gada sākuma.
40. Pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā līdz nākamās darba dienas, kas seko jaudas rezervēšanas pieteikumu iesniegšanas dienai, plkst. 16:30 (14:30 UTC ziemas laika periodā un 13:30 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku) informē sistēmas lietotāju par tam piešķirto konstanto jaudu.
41. Ja sistēmas lietotāja pieteiktais konstantās jaudas daudzums pārsniedz brīvo jaudu, pārvades sistēmas operators noraida jaudas rezervēšanas pieteikumu un nekavējoties par to informē sistēmas lietotāju. Sistēmas lietotājs pēc šajā punktā minētās informācijas saņemšanas var iesniegt konstantās un atslēdzamās jaudas rezervēšanas pieteikumus atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam. Sistēmas lietotājs konstantās un atslēdzamās jaudas rezervēšanas pieteikumus nosūta pārvades sistēmas operatoram ne vēlāk kā līdz šo noteikumu 39. punktā minētajam ilgtermiņa jaudas rezervēšanas beigu termiņam.
42. Pēc šo noteikumu 40. punktā noteiktā sistēmas lietotāja jauno konstantās un atslēdzamās jaudas rezervēšanas pieteikumu saņemšanas pārvades sistēmas operators paziņo sistēmas lietotājam par neatslēdzamās un atslēdzamās jaudas piešķiršanu, ievērojot šo noteikumu 39. punktā noteiktos informācijas nosūtīšanas termiņus.
43. Pārvades sistēmas operators vienlaikus ar sistēmas lietotāju informēšanu par ilgtermiņa attiecīgajā ieejas un izejas punktā rezervētajām jaudām tās reģistrē elektroniskajā jaudu rezervēšanas vietnē.

VII. Īstermiņa jaudas produktu rezervēšanas kārtība

44. Pieteikumus īstermiņa jaudas produktu rezervēšanai sistēmas lietotājs iesniedz atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam šādos termiņos:
- 44.1. pieteikumu ceturkšņa jaudas rezervēšanai lietotājs iesniedz ne vēlāk kā 10 kalendārās dienas pirms ceturkšņa jaudas izmantošanas perioda sākuma un ne ātrāk kā 19 kalendārās dienas pirms ceturkšņa jaudas izmantošanas perioda sākuma;
  - 44.2. pieteikumu mēneša jaudas rezervēšanai lietotājs iesniedz ne vēlāk kā piecas kalendārās dienas pirms mēneša jaudas izmantošanas perioda sākuma un ne ātrāk kā deviņas kalendārās dienas pirms mēneša jaudas izmantošanas perioda sākuma;
  - 44.3. pieteikumu gāzes dienas D jaudas rezervēšanai lietotājs iesniedz ne vēlāk kā līdz plkst. 15:00 (13:00 UTC ziemas laika periodā un 12:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku) gāzes dienā D-1 un ne ātrāk kā septiņas kalendārās dienas pirms gāzes dienas D, kurai tiek rezervēta jauda, sākuma. Pieteikumus gāzes dienas D jaudas rezervēšanai lietotājs iesniedz pirms un pēc netiešās piešķiršanas metodes izmantošanas beigām (biržas tirdzniecības sesijas sākums un beigas) gāzes dienā D-1;
  - 44.4. pieteikumu pašreizējās dienas jaudas rezervēšanai lietotājs iesniedz ne vēlāk kā 2,5 (divas stundas 30 minūtes) stundas līdz jaudas izmantošanas sākumam, bet ne ātrāk kā plkst. 15:00 (13:00 UTC ziemas laika periodā un 12:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku) gāzes dienā D-1, ņemot vērā šo noteikumu 44.3. apakšpunktā minēto nosacījumu attiecībā uz netiešās piešķiršanas metodes izmantošanu.
45. Pēc pieteikuma attiecīgā termiņa sistēmas jaudas rezervēšanai saņemšanas pārvades sistēmas operators izvērtē, vai brīvā jauda ieejas un izejas punktā ir pietiekama un apstiprina pieteikumu jaudas rezervēšanai. Pieteikumus īstermiņa jaudas rezervēšanai pārvades sistēmas operators izvērtē un apstiprina šādos termiņos:
- 45.1. par ceturkšņa un mēneša jaudas daudzuma attiecīgajā ieejas un izejas punktā rezervēšanu pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotāju ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc jaudas pieteikuma saņemšanas līdz plkst. 16:30 (14:30 UTC ziemas laika periodā un 13:30 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku). Ja pieprasītā ceturkšņa vai mēneša jauda pārsniedz brīvo jaudu, pārvades sistēmas operators noraida jaudas rezervēšanas pieteikumu un nekavējoties par to informē sistēmas lietotāju. Sistēmas lietotājs pēc šajā punktā minētās informācijas saņemšanas var iesniegt jaunus jaudas rezervēšanas pieteikumus atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam. Sistēmas lietotājs konstantās un atslēdzamās jaudas rezervēšanas pieteikumus nosūta pārvades sistēmas operatoram ne vēlāk kā līdz šo noteikumu 44.1. un 44.2. apakšpunktā minētajam ceturkšņa un mēneša jaudas rezervēšanas beigu termiņam. Pēc sistēmas lietotāja konstantās un atslēdzamās jaudas rezervēšanas pieteikumu saņemšanas pārvades sistēmas operators paziņo sistēmas lietotājam par neatslēdzamās un atslēdzamās jaudas piešķiršanu, ievērojot šajā punktā noteiktos informācijas nosūtīšanas termiņus;
  - 45.2. par gāzes dienas D jaudas daudzuma attiecīgajā ieejas un izejas punktā rezervēšanu pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotāju ne vēlāk kā vienas stundas laikā pēc jaudas rezervēšanas pieteikuma saņemšanas. Ja pieprasītā gāzes dienas D jauda pārsniedz brīvo jaudu, pārvades sistēmas operators noraida jaudas rezervēšanas pieteikumu un nekavējoties par to informē sistēmas lietotāju. Sistēmas lietotājs pēc

šajā punktā minētās informācijas saņemšanas var iesniegt jaunus jaudas rezervēšanas pieteikumus atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam. Sistēmas lietotājs konstantās un atslēdzamās jaudas rezervēšanas pieteikumus nosūta pārvades sistēmas operatoram ne vēlāk kā līdz šo noteikumu 44.3. apakšpunktā minētajam gāzes dienas D jaudas rezervēšanas beigu termiņam. Pēc sistēmas lietotāja konstantās un atslēdzamās jaudas rezervēšanas pieteikuma saņemšanas pārvades sistēmas operators paziņo sistēmas lietotājam par neatslēdzamās un atslēdzamās jaudas piešķiršanu, ne vēlāk kā vienas stundas laikā pēc jaudas rezervēšanas pieteikuma saņemšanas.

- 45.3. Par pašreizējās dienas jaudas daudzuma attiecīgajā ieejas un izejas punktā rezervēšanu pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotāju ne vēlāk kā vienas stundas laikā pēc jaudas rezervēšanas pieteikuma iesniegšanas. Ja pieprasītā pašreizējās dienas jauda pārsniedz brīvo jaudu, pārvades sistēmas operators noraida jaudas rezervēšanas pieteikumu par to informējot sistēmas lietotāju.
46. Visi tajā pašā gāzes dienā D noteikta ilguma jaudas rezervēšanas pieteikumu iesniegšanas periodā saņemtie pieteikumi tiek sakārtoti, izmantojot „pirmais atnāca, pirmais saņēma” principu, pamatojoties uz attiecīgās jaudu rezervācijas saņemšanas laiku.
47. Pārvades sistēmas operators vienlaikus ar sistēmas lietotāju informēšanu par noteikta ilguma attiecīgajā ieejas un izejas punktā rezervētajām jaudām tās reģistrē elektroniskajā jaudu rezervēšanas vietnē.

VIII. Sekundārais jaudu tirgus

48. Sistēmas lietotājam ir tiesības nodot šo noteikumu 29. punktā noteiktos standarta jaudas produktus, kas tiek piedāvāti primārajā jaudu tirgū, izņemot pašreizējās dienas jaudas produktus vai to daļu, kas aprēķināta gāzes dienā D.
49. Nododot rezervēto jaudu, sistēmas lietotājs nodod tiesības izmantot noteikta perioda jaudu attiecīgā ieejas vai izejas punktā, savstarpēji vienojoties ar sistēmas lietotājiem, kuri piedalās jaudas nodošanā, bet saistības pret pārvades sistēmas operatoru, tajā skaitā saistība samaksāt par rezervētās jaudas produktu, paliek sistēmas lietotājam, kurš nodod jaudas.
50. Sistēmas lietotājs, kurš nodod, un sistēmas lietotājs, kurš iegūst jaudu, informē pārvades sistēmas operatoru par nodoto rezervēto jaudu, iesniedzot pārvades sistēmas operatoram šādu informāciju ne vēlāk kā divas stundas pirms šajos noteikumos noteiktā nomināciju iesniegšanas beigu termiņa atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam:
  - 50.1. jaudas produkta veids atbilstoši šo noteikumu 29. punktam;
  - 50.2. ieejas vaivai izejas punkts;
  - 50.3. nododamās jaudas apjoms (kWh);
  - 50.4. jaudas nodošanas sākuma un beigu datums;
  - 50.5. sistēmas lietotāju, kuri piedalās sekundārajā jaudu tirgū, EIK kods un kontaktinformācija (e-pasta adrese un tālruna numurs).
51. Pārvades sistēmas opertors apstiprina rezervētās jaudas nodošanu ne vēlāk kā vienas stundas laikā pēc informācijas saņemšanas no abām darījuma pusēm. Līdz ar darījuma apstiprināšanu sistēmas lietotājs, kurš ir ieguvis tiesības izmantot jaudu, iegūst tiesības iesniegt jaudu nominācijas šo noteikumu XI. nodaļā noteiktajā kārtībā un termiņos.

IX. Pārvades sistēmas pārslodzes vadība

52. Pārvades sistēmas operators līgumpārslodzes vadību veic ar šādiem līdzekļiem:
- 52.1. pieņemot jaudu, kuru nodeva sistēmas lietotāji;
  - 52.2. izmantojot ilgtermiņa jaudas principu „izmanto vai zaudē”;
  - 52.3. piedāvājot neizmantoto jaudu kā atslēdzamo.
53. Pārvades sistēmas operators savā tīmekļvietnē informē par līgumpārslodzes kontroles procedūrām katrā attiecīgajā ieejas un izejas punktā.
54. Sistēmas lietotājiem ir tiesības nodot rezervēto konstanto jaudu pārvades sistēmas operatoram, izņemot rezervēto jaudu, kuras darbības termiņš ir viena gāzes diena D vai īsāks periods, ne vēlāk kā vienu dienu pēc tam, kad rezervēta dienas jauda.
55. Pārvades sistēmas operators, saņemot sistēmas lietotāja paziņojumu par atteikšanos no konstantās jaudas, informāciju par nodoto jaudas daudzumu un ieejas un izejas punktu, kurā sistēmas lietotājs atsakās no jaudas, nekavējoties publicē elektroniskajā pārvades jaudu rezervēšanas vietnē.
56. Pārvades sistēmas operators nodoto jaudu pārdala, ja ir sistēmas lietotāji, kuri vēlas rezervēt jaudu attiecīgajā ieejas vai izejas punktā. Nodotā jauda tiek sadalīta pēc tam, kad ir sadalīta brīvā jauda, kas tika noteikta pirms jaudu nodošanas. Par nodotās jaudas pārdali pārvades sistēmas operators nekavējoties informē sistēmas lietotāju, kurš atteicās no jaudas atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam.
57. Sistēmas lietotājs saglabā savas tiesības un pienākumus saistībā ar nodoto, bet vēl nepārdalīto jaudu līdz brīdim, kamēr pārvades sistēmas operators to pārdala pilnā apmērā vai daļēji. Sistēmas lietotājs tiek atbrīvots no pienākuma maksāt par pārdalīto jaudu tādā mērā, kādā pārvades sistēmas operators ir saņēmis samaksu par nodoto jaudu. Pārvades sistēmas operators nodoto jaudu sadala kā brīvo jaudu, pamatojoties uz šo noteikumu V., VI un VII. nodaļā noteiktajiem jaudu sadales principiem.
58. Izmantojot principu „izmanto vai zaudē” attiecībā uz ilgtermiņa jaudu, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības daļēji vai pilnībā atņemt sistēmas lietotāja pastāvīgi nepietiekami izmantoto rezervēto jaudu attiecīgajā ieejas un izejas punktā, ja sistēmas lietotājs nav nodevis savu neizmantoto jaudu sekundārajā jaudu tirgū vai iesniedzot pieteikumu pārvades sistēmas operatoram par jaudas nodošanu, un ja citi sistēmas lietotāji pieprasa konstanto jaudu.
59. Pārvades sistēmas operators uzsāk jaudas piespiedu pārdalīšanu saskaņā principu „izmanto vai zaudē”, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:
- 59.1. sistēmas lietotājs vidēji izmanto mazāk par 80 % no rezervētās gada jaudas un nav sniegts objektīvs pamatojums;
  - 59.2. sistēmas lietotājs sistemātiski nominē 90% - 100 % no rezervētās jaudas un renominē, to samazinot.
60. Ja pārvades sistēmas operators konstatē visus šo noteikumu 58. punkta nosacījumus, pārvades sistēmas operators par šo situāciju paziņo sistēmas lietotājam, kuram ir neizmantota jauda attiecīgajam periodam noteiktā ieejas vai izejas punktā. Paziņojumā jānorāda pieprasītā jauda, kāda maksimālā daļa no neizmantotās jaudas (gadījumā, ja vairākiem sistēmas lietotājiem ir neizmantota jauda attiecīgajā punktā) var tikt nodota citiem sistēmas lietotājiem, un jānorāda, ka sistēmas lietotājiem, kuriem ir neizmantota jauda, piecu darba dienu laikā tā ir jāpiedāvā sekundārajā jaudu tirgū vai jānodod pārvades

sistēmas operatoram.

61. Ja sistēmas lietotājs, kurš pieprasa jaudu, 10 darba dienu laikā no pārvades sistēmas operatora paziņojuma (saskaņā ar šo noteikumu 60. punktu) nosūtīšanas sekundārajā jaudu tirgū vajadzīgo jaudu neiegūst, pārvades sistēmas operators vērsas pie sistēmas lietotājiem, kuriem ir neizmantota jauda, un lūdz tos norādīt faktisko jaudas nepieciešamību noteiktā ieejas vai izejas punktā attiecīgajā laika periodā. Pieprasītā informācija sistēmas lietotājiem ir jāsniedz ne vēlāk kā piecu darba dienu laikā no šāda pieteikuma datuma.
62. Ja sistēmas lietotāji, kuriem ir neizmantota jauda, pēc pārvades sistēmas operatora pieprasījuma, kas norādīts šo noteikumu 60. punktā, ar dokumentiem pamato jaudas nepieciešamību, pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotāju, kurš pieprasa jaudu, ka liekās jaudas nav.
63. Ja sistēmas lietotāji, kuriem ir neizmantota jauda, ar dokumentiem nevar pamatot daļu vai visu nepieciešamību pēc jaudas, vai nesniedz saskaņā ar šo noteikumu 60. punktu pieprasīto informāciju, pārvades sistēmas operators uzsāk jaudas piespiedu nodošanu, pirms tam informējot sistēmas lietotājus.
64. Ja vairākiem sistēmas lietotājiem ir neizmantota jauda un pārvades sistēmas operators uzsāk jaudas piespiedu nodošanu, vai ja vairāki sistēmas lietotāji paziņo savu nodomu nodot jaudu, pārvades sistēmas operators jaudas nodošanu veic, pamatojoties uz proporcionalitātes principu, kas nozīmē, ka:
  - 64.1. sistēmas lietotāja nododamais daudzums ir vienāds ar sistēmas lietotāju attiecīgajā punktā (kurā citi sistēmas lietotāji vēlas jaudu) rezervētās, bet nenominētās jaudas daudzuma un visu sistēmas lietotāju, kuriem tiek uzsākta jaudas piespiedu nodošana, attiecīgajā punktā pasūtītā, taču nenominētā kopējā jaudas daudzuma attiecību, sareizinot ar cita sistēmas lietotāju vēlamo jaudas daudzumu;
  - 64.2. ja vairāki sistēmas lietotāji vēlas nodot jaudu, nododamais daudzums ir vienāds ar sistēmas lietotāja attiecīgajā punktā (kurā citi sistēmas lietotāji vēlas jaudu) rezervētās, bet nenominētās un nodošanai pieprasītās jaudas daudzuma un visu sistēmas lietotāju, kuri ir izteikuši vēlmi par jaudas nodošanu, attiecīgajā punktā nenominētā un nodošanai pieprasītā jaudas daudzuma attiecību, sareizinot ar citu sistēmas lietotāju vēlamo jaudas daudzumu.
65. Piespiedu jaudas nodošanas gadījumā sistēmas lietotājam, kurš lūdz jaudu, ir pienākums to rezervēt, maksājot par jaudu cenu, kas aprēķināta proporcionāli atlikušajam jaudas periodam.
66. Sistēmas lietotājs saglabā savas tiesības un saistības attiecībā uz rezervēto un nodoto, bet vēl nepārdalīto jaudu līdz brīdim, kad pārvades sistēmas operators to pārdala, un tādā mērā, kādā pārvades sistēmas operators jaudu nav pārdalījis.
67. Jaudas piespiedu nodošanas gadījumā no sistēmas lietotāja, kuram ir neizmantota jauda un kuram ir uzsākta jaudas piespiedu nodošana, jaudas daudzums citiem sistēmas lietotājiem tiek nodots bez atlīdzības.
68. Līgumpārslodzes gadījumā pārvades sistēmas operators, izvērtējot sistēmas lietotāju saskaņā ar šo noteikumu XI. nodaļā norādīto kārtību iesniegtās nominācijas konkrētai gāzes dienai D, neizmantoto gāzes dienas D konstanto jaudu gāzes dienā D-1 piedāvā primārajā jaudu tirgū kā atslēdzamo jaudu visos ieejas un izejas punktos, izņemot izejas punktā Latvijas lietotāju apgādei.

X. Nomināciju un renomināciju vispārīgie noteikumi

69. Sistēmas lietotājiem, kuri vēlas ievadīt vai izvadīt no pārvades sistēmas noteikta apjoma gāzes daudzumu šo noteikumu 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 8.1., 8.2., 8.3. un 8.4. apakšpunktā noteiktajos ieejas vai izejas punktos, kuros ir rezervētas jaudas, ir pienākums iepriekš, šajā nodaļā norādītajos termiņos un atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam, iesniegt pārvades sistēmas operatoram nomināciju.
70. Sistēmas lietotājiem ir tiesības koriģēt nomināciju, iesniedzot renomināciju atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam.
71. Dabasgāzes daudzumu, kas izteikts kWh/dienā, katrai gāzes dienai D, sistēmas lietotājiem jānominē visos pārvades sistēmas ieejas un izejas punktos, izņemot tajos ieejas un izejas punktos, kuros pārvades sistēmas operators piemēro procedūru – piešķirts, kā nomērīts.
72. Pārvades sistēmas operators savā tīmekļvietnē publicē procedūras, kas piešķir, kā nomērīts, nosacījumus un informāciju par ieejas un izejas punktiem, kuros pārvades sistēmas operators piemēro minēto procedūru, saskaņā ar kuru piešķirums gāzes dienai D tiek noteikts pēc nomērītā daudzuma. Par procedūras, kas piešķir, kā nomērīts, piemērošanu pārvades sistēmas operators noslēdz atsevišķu līgumu ar sistēmas lietotāju.
73. Ja sistēmas lietotājs neiesniedz nomināciju gāzes dienai D, pārvades sistēmas operators pieņem, ka sistēmas lietotāja nominācija ir vienāda ar nulli.
74. Ja sistēmas lietotājs divas gāzes dienas D pēc kārtas bez pamatota iemesla neiesniedz nominācijas, pārvades sistēmas operators pieprasa sistēmas lietotājam iesniegt nominācijas katrā ieejas un izejas punktā, kurā sistēmas lietotājs ir rezervējis jaudu.
75. Sistēmas lietotāja nominācijai par dabasgāzes daudzumu, ko tas vēlas ievadīt pārvades sistēmā, nav obligāti jāsakrīt ar nomināciju par dabasgāzes daudzumu, ko vēlas izvadīt no sistēmas, un otrādi.
76. Pārvades sistēmas operators ir tiesīgs prasīt sistēmas lietotājam iesniegt papildu informāciju par nominācijām, tajā skaitā konkrētu un pietiekami detalizētu prognozi par nākamajā gāzes mēnesī plānotajiem ievadītajiem un izvadītajiem dabasgāzes apjomiem katrā ieejas vai izejas punktā.
77. Šo noteikumu 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 8.1., 8.2., 8.3. un 8.4. apakšpunktā noteiktajos ieejas/izejas punktos pārvades sistēmas operators veic pastāvīgu dabasgāzes daudzuma saskaņošanu, vai konkrētajā ieejas un izejas punktā sistēmas lietotāja iesniegtajā nominācijā plānotais ieejas un izejas dabasgāzes daudzums atbilst sistēmas lietotāja darījuma otras puses iesniegtajā nominācijā plānotajam ieejas un izejas gāzes daudzumam.
78. Ja šo noteikumu 77. punktā minētie dabasgāzes daudzumi nesakrīt, tiek piemērots mazākā pieteiktā dabasgāzes daudzuma noteikums. Pēc blakus esošā pārvades sistēmas operatora un/vai krātuves operatora dabasgāzes daudzuma saskaņojuma vai mazākā pieteiktā dabasgāzes daudzuma noteikuma piemērošanas nominācija uzskatāma par apstiprinātu, un pārvades sistēmas operators nosūta sistēmas lietotājam šo noteikumu 80. punktā noteikto paziņojumu, vienlaikus par nominācijas apstiprināšanu informējot blakus esošās pārvades sistēmas operatoru un/vai krātuves operatoru.

XI. Nomināciju un renomināciju iesniegšanas un apstiprināšanas termiņi

79. Nominācijas gāzes dienai D sistēmas lietotājs var iesniegt ne vēlāk kā līdz plkst. 15:00 (13:00 UTC ziemas laika periodā un 12:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku) gāzes dienā D-1.
80. Ja sistēmas lietotājs attiecīgajā ieejas un izejas punktā vienlaikus ir nominējis gan

konstanto jaudu, gan atslēdzamo jaudu, pārvades sistēmas operators izvērtē pieejamo jaudu un apstiprina sistēmas lietotājam piešķirto nominēto konstanto jaudu un atslēdzamo jaudu.

81. Sistēmas lietotājiem, kuri savlaicīgi iesniedza nominācijas gāzes dienai D, ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D-1 plkst. 17:00 (15:00 UTC ziemas laika periodā un 14:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku), pārvades sistēmas operators atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam nosūta paziņojumu par apstiprināto daudzumu gāzes dienā D, kur norāda:
  - 81.1. vai nominācijas ir apstiprinātas;
  - 81.2. vai nominācijās norādītais dabasgāzes daudzums noteiktu iemeslu dēļ (piemēram, jaudas trūkums vai nominācijā nepareizi norādīta informācija) nav samazināts vai noraidīts;
  - 81.3. vai iesniegtajās nominācijās norādītais dabasgāzes daudzums saistībā ar veicamo dabasgāzes daudzuma saskaņošanas procedūru pēc pārvades sistēmas operatora vai blakus esošās sistēmas operatora iniciatīvas netiek samazināts.
82. Vienlaikus ar paziņojuma nosūtīšanu sistēmas lietotājam pārvades sistēmas operators reģistrē izmaiņas sistēmas lietotāja balansēšanas portfelī atbilstoši šo noteikumu XIV. nodaļā noteiktajam.
83. Ja sistēmas lietotāja renominācijā attiecīgajam ieejas vai izejas punktam norādītais dabasgāzes daudzums ir mazāks par sākotnējo nomināciju, šim sistēmas lietotājam attiecīgajā ieejas vai izejas punktā rezervētās jaudas netiek koriģētas.
84. Renomināciju var iesniegt jebkurā renominācijas periodā, kas sākas tūlīt pēc nomināciju apstiprināšanas termiņa beigām un beidzas trīs stundas pirms gāzes dienas D beigām.
85. Renominācijas perioda laikā sistēmas lietotājam ir tiesības koriģēt apstiprināto nomināciju gan visām gāzes dienas D, gan atlikušajām gāzes dienas D stundām, ievērojot šādus nosacījumus:
  - 85.1. sistēmas lietotājs apstiprinātās nominācijas visām gāzes dienas D stundām var koriģēt no gāzes dienas D-1 plkst. 17:00 (15:00 UTC ziemas laika periodā un 14:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku) līdz gāzes dienas D-1 plkst. 5:00 (3:00 UTC ziemas laika periodā un 2:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku);
  - 85.2. sistēmas lietotājs apstiprinātās nominācijas atlikušajām gāzes dienas D stundām var koriģēt no gāzes dienas D-1 plkst. 5:00 (3:00 UTC ziemas laika periodā un 2:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku) līdz gāzes dienas D plkst. 4:00 periodā (2:00 UTC ziemas laika periodā un 1:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku).
86. Pārvades sistēmas operators, saņemot renomināciju, divu stundu laikā no šo noteikumu 85.1. un 85.2. apakšpunktā noteiktā katra renominācijas perioda sākuma informē sistēmas lietotāju, vai iesniegtās renominācijas ir pieņemtas, vai dabasgāzes daudzums saskaņošanas procedūras dēļ nav samazināts, kā arī to, vai darījuma puse blakus esošajā sistēmā nav iesniegusi renomināciju.
87. Ja sistēmas lietotājs attiecīgajā ieejas vai izejas punktā vienlaikus ir nominējis gan konstanto jaudu, gan atslēdzamo jaudu, iesniedzot renomināciju, kurā norādītais dabasgāzes daudzums ir mazāks par sākotnējo nomināciju, pārvades sistēmas operators vispirms samazina nomināciju daļā, kas ir saistīta ar sistēmas lietotāja pieprasīto atslēdzamās jaudas daudzumu.
88. Saskaņā ar sistēmas operatora apstiprināto renomināciju pieteiktās dabasgāzes daudzuma izmaiņas notiek pēc divām stundām (katras stundas sākumā) no renominācijas perioda

sākuma (piemēram, gāzes dienas D plkst. 14:30 saņemtais precizētais daudzuma pieteikums stājas spēkā tikai pēc plkst. 17:00 atlikušajām gāzes dienas D stundām 17:00 – 6:00).

89. Ja pastāv līgumpārslodze, konstantās jaudas renominācijai jāatbilst šādiem nosacījumiem:
- 89.1. sistēmas lietotājs var renominēt no 10 % līdz 90 % no jaudas, kuru sistēmas lietotājs ir rezervējis;
  - 89.2. ja sistēmas lietotāja iesniegtā nominācija pārsniedz 80 % no sistēmas lietotāja rezervētās jaudas, renominējot atļauts palielināt pusi no nenominētā apjoma. Ja sistēmas lietotāja iesniegtā nominācija nepārsniedz 20 % no rezervētās jaudas, renominējot atļauts samazināt pusi no nominētā apjoma.
90. Pārvades sistēmas operators ir tiesības noraidīt nominācijas vai renominācijas un par to informēt sistēmas lietotājus ne vēlāk kā divu stundu laikā pēc nominācijas iesniegšanas termiņa beigām vai renominācijas cikla sākuma.
91. Pārvades sistēmas operators ir tiesības noraidīt sistēmas lietotāja nomināciju vai renomināciju, ja:
- 91.1. tās saturs neatbilst šo noteikumu 4. pielikuma prasībām;
  - 91.2. to ir iesniegusi persona, kurai nav tiesību to darīt saskaņā ar lietotāja pārvades sistēmas pakalpojumu līgumu;
  - 91.3. dienas jaudas nominācijas un renominācijas pieņemšanas gadījumā netiešās nominētās plūsmas rādītājs kļūst negatīvs;
  - 91.4. tā pārsniedz sistēmas lietotājam piešķirto jaudu, ja vien renominācijas gadījumā tā nav iesniegta, lai pieprasītu atslēdzamās jaudas produktus;
  - 91.5. stundas renominācijas pieņemšanas gadījumā rodas paredzamā dabasgāzes plūsmas maiņa pirms renominācijas perioda beigām.
92. Nominētās plūsmas rādītājs tiek aprēķināts atbilstoši šādai formulai:

$$P = R - \frac{A \times H}{24} ,$$

kur

P – plūsmas rādītājs;

R – renominācijas daudzums (kWh);

A – apstiprinātais daudzums (kWh);

H – gāzes dienā D pagājušās stundas.

93. Ja pārvades sistēmas operators noraida renomināciju, pārvades sistēmas operators izmanto pēdējo apstiprināto sistēmas lietotāja renomināciju vai nomināciju, ja tāda ir.
94. Ja sistēmas lietotāja paredzētie ievadītie dabasgāzes apjomi nav vienādi ar paredzētajiem izvadītajiem dabasgāzes apjomiem, pārvades sistēmas operators nenoraida sistēmas lietotāja nomināciju vai renomināciju.
95. Pārvades sistēmas operators izskata tikai pēdējo konkrētajā punktā noteiktam periodam savlaicīgi iesniegtās nominācijas un renominācijas.
96. Pārvades sistēmas operators, izskatot, vai nominācijas un renominācijas ir iesniegtas savlaicīgi, ņem vērā laiku, kad tās tika saņemtas, nevis kad nosūtītas.

97. Ja sistēmas lietotājs divu stundu laikā no nominācijas vai renominācijas nosūtīšanas nesāņem paziņojumu par apstiprināto vai noraidīto nomināciju vai renomināciju atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam, sistēmas lietotājam ir pienākums nekavējoties informēt par to pārvades sistēmas operatoru.
98. Sistēmas lietotājs, kurš konkrētā punktā rezervējis gan ieejas, gan izejas jaudas, iesniedzot renomināciju, var mainīt arī dabasgāzes plūsmas virzienu.
99. Pārvades sistēmas operators sistēmas lietotāju nominācijās un renominācijās norādīto dabasgāzes daudzumu ir tiesības korigēt tikai izņēmuma gadījumos un ārkārtas situācijās, ja ir pārvades sistēmas drošības apdraudējums. Par šādām izmaiņām pārvades sistēmas operators sistēmas lietotājus informē ne vēlāk kā vienas stundas laikā no minēto apstākļu iestāšanās atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam.
100. Pārvades sistēmas operators prioritāri apstrādā konstantās jaudas nominācijas un renominācijas. Ja vairāki sistēmas lietotāji ir rezervējuši atslēdzamās jaudas un kopējais daudzuma pieteikumos norādītais transportējamais dabasgāzes daudzums pārsniedz pieejamo jaudu, pārvades sistēmas operators esošās jaudas sistēmas lietotājiem jaudu pārdala, ņemot vērā atslēgšanas secību, kas ir balstīta uz attiecīgās atslēdzamās jaudas rezervācijas saņemšanas laiku, atslēdzot pirmos tos, kas rezervējuši jaudu pēdējie. Veicot šajā punktā noteiktās darbības, pārvades sistēmas operators informē blakus esošās sistēmas operatoru.
101. Starpsavienojumu punktus ar blakus esošajām pārvades sistēmām renominācijas no sistēmas lietotājiem var tikt pieņemtas tikai tad, ja pārvades sistēmas operators ar citas pārvades sistēmas operatoru noslēgtajā sadarbības līgumā ir paredzējis renomināciju saskaņošanas procedūru. Pārvades sistēmas operators informē sistēmas lietotājus pārvades sistēmas operatora tīmekļvietnē par iespēju iesniegt renominācijas starpsavienojuma punktus ar citām dabasgāzes pārvades sistēmām.

XII. Darbības virtuālajā tirdzniecības punktā

102. Sistēmas lietotāji veic dabasgāzes tirdzniecību virtuālajā tirdzniecības punktā saskaņā ar to divpusējiem darījumiem. Dabasgāzes daudzuma nodošana var notikt pēc dabasgāzes ievades pārvades sistēmā, bet pirms tās izvades attiecīgajā izejas punktā.
103. Virtuālajā tirdzniecības punktā ir tiesīgi veikt darījumus sistēmas lietotāji, kuri ir noslēguši balansēšanas līgumu. Virtuālajā tirdzniecības punktā dabasgāzes daudzumu nodošana starp sistēmas lietotājiem notiek ar nomināciju starpniecību, kuras virtuālā tirdzniecības punkta darījumā iesaistītie sistēmas lietotāji attiecīgajai gāzes dienai D saskaņoti iesniedz pārvades sistēmas operatoram šo noteikumu XI. nodaļā noteiktajā kārtībā un termiņos.
104. Pārvades sistēmas operators paziņo virtuālajā tirdzniecības punktā darījumā iesaistītajām pusēm par nomināciju saņemšanu atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam.
105. Ja nomināciju iesniedz tikai viena no virtuālā tirdzniecības punkta darījumā iesaistītajām pusēm, uzskatāms, ka virtuālajā tirdzniecības punkta darījums nav noticis.
106. Ja virtuālā tirdzniecības punkta darījumā iesaistīto sistēmas lietotāju nominācijās norādītie daudzumi sakrīt, pārvades sistēmas operators 30 minūšu laikā no šo noteikumu 103. punktā minēto nomināciju iesniegšanas, bet ne vēlāk kā divu stundu laikā, ja virtuālā tirdzniecības punkta darījuma izpildes termiņš to pieļauj, atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam nosūta apstiprinājumu sistēmas lietotājiem un reģistrē izmaiņas sistēmas lietotāju balansēšanas portfeļos atbilstoši šo noteikumu XIII. nodaļas

nosacījumiem.

107. Katrs virtuālajā tirdzniecības punktā veiktais nominācijas apstiprinājums ir uzskatāms par atsevišķu noslēgtu darījumu un nav koriģējams.
108. Ja virtuālā tirdzniecības punkta darījumā iesaistīto sistēmas lietotāju nominācijās norādītie daudzumi nav vienādi, pārvades sistēmas operators 30 minūšu laikā no šo noteikumu 103. punktā minēto nomināciju iesniegšanas, bet ne vēlāk kā divu stundu laikā, ja virtuālā tirdzniecības punkta darījuma izpildes termiņš to pieļauj, noraida abas nominācijas un informē sistēmas lietotājus atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam.
109. Par darījumiem virtuālajā tirdzniecības punktā pārvades sistēmas operators var piemērot maksu, tās apmēru publicējot savā tīmekļvietnē.

XIII. Dabsgāzes daudzuma piešķiruma noteikšanas kārtība

110. Pārvades sistēmas operators nosaka sistēmas lietotājiem katrai gāzes dienai D konkrētā ieejas vai izejas punktā ievadīto vai izvadīto dabsgāzes daudzuma piešķirumu, lai noteiktu pārvades sistēmas nebalansu.
111. Šo noteikumu 8.6. apakšpunktā noteiktajam izejas punktam sistēmas lietotāja konkrētās gāzes dienas D dabsgāzes daudzuma piešķirumu pārvades sistēmas operators saņem no sadales sistēmas operatora vai blakus esošā pārvades sistēmas operatora atbilstoši sadarbības līgumam.
112. Sistēmas lietotāja dabsgāzes daudzuma piešķirums ieejas vai izejas punktā konkrētai gāzes dienai D ar blakus esošo pārvades sistēmas operatoru, ja starp pārvades sistēmas operatoriem ir noslēgts tehniskās balansēšanas līgums, ir vienāds ar sistēmas lietotāja attiecīgai gāzes dienai D konkrētajā ieejas un izejas punktā pēc dabsgāzes daudzuma saskaņošanas ar blakus esošo pārvades sistēmas operatoru beidzamo nominācijā vai renominācijā norādīto dabsgāzes daudzumu.
113. Ieejas un izejas punktā ar blakus esošo pārvades sistēmas operatoru, ja starp pārvades sistēmas operatoriem nav noslēgts tehniskās balansēšanas līgums, sistēmas lietotājam dabsgāzes daudzuma piešķirumu nosaka šādi:
- 113.1. sistēmas lietotājam piešķirtais dabsgāzes, kas paredzēta ievadei vai izvadei pretēji dabsgāzes fiziskās plūsmas virzienam, daudzums ir vienāds ar dabsgāzes plūsmas pretējā virzienā apstiprināto daudzumu;
- 113.2. sistēmas lietotājam piešķirtais dabsgāzes, kas ievadīta vai izvadīta dabsgāzes fiziskās plūsmas virzienā, daudzums Q tiek noteikts pēc formulas:

$$Q = (Q_{mēr} + Q_{kop.pret.nom.}) \times \frac{Q_{Liet.nom.}}{Q_{nom.kopējais}},$$

kur

$Q_{mēr}$ – fiziski izmērītais dabsgāzes daudzums (kWh);

$Q_{kop.pret.nom.}$ – kopējās pretējās plūsmas apstiprinātais daudzums (kWh);

$Q_{Liet.nom.}$ – sistēmas lietotājam saskaņā ar tā nominācijām plūsmas virzienā apstiprinātais dabsgāzes daudzums (kWh);

$Q_{nom.kopējais}$ – kopējais visiem sistēmas lietotājiem saskaņā ar nominācijām plūsmas virzienā apstiprinātais dabsgāzes plūsmas virziena daudzums (kWh).

114. Sistēmas lietotāja dabasgāzes daudzuma piešķirumu enerģijas vienībās ieejas un izejas punktā ar trešo valsti pārvades sistēmas operators aprēķina, izmantojot sistēmas lietotāja sniegto informāciju tilpuma vienībās un faktisko transportēto dabasgāzes daudzuma augšējo siltumspēju pārvades sistēmas ieejas un izejas punktā ar trešo valsti.
115. Ieejas un izejas punktos, kuros pārvades sistēmas operators piemēro piešķirumu saskaņā ar principu “piešķir, kā nomērīts” sistēmas lietotāja dabasgāzes piešķirums ir vienāds ar nomērīto daudzumu. Ja daudzuma piešķirums pārsniedz rezervēto jaudu, pārvades sistēmas operators sagatavo rēķinu attiecīgajam sistēmas lietotājam par izmantoto jaudu, kas nebija rezervēta, kā par dienas jaudas produktu.
116. Pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā līdz gāzes dienas D+1 plkst. 14:00 (12:00 UTC ziemas laika periodā un 11:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku) atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam paziņo sistēmas lietotājam dabasgāzes daudzuma piešķirumu gāzes dienā D attiecīgajā ieejas un izejas punktā.
117. Dabasgāzes daudzuma piešķirumu gāzes dienā D attiecīgajā starpvalstu savienojuma ieejas un izejas punktā pārvades sistēmas operators nosaka, ņemot vērā nominācijā apstiprināto dabasgāzes daudzumu.
118. Dabasgāzes daudzuma piešķirumu gāzes dienā D izejas punktā Latvijas lietotāju apgādei pārvades sistēmas operators nosaka, ņemot vērā sadales sistēmas operatora iesniegto informāciju par sistēmas lietotājam faktisko nomērīto dabasgāzes daudzumu gāzes dienā D.
119. Dabasgāzes komercuzskaites mēraparāta, kas uzstādīts izejas uz lietotāja sistēmu, kas pieslēgta pie pārvades sistēmas, punktā, vai tā daļas darbības pātraukuma vai traucētas darbības gadījumā pārvades sistēmas operators nodrošina, ka komercuzskaites mēraparāta darbība tiek atjaunota un kļūdas tiek izlabotas.
120. Ja pārvades sistēmas operators konstatē dabasgāzes komercuzskaites mēraparāta, kas uzstādīts izejas uz lietotāja sistēmu, kas pieslēgta pie pārvades sistēmas, punktā, bojājumu vai iejaukšanos tajā, dabasgāzes daudzums tiek aprēķināts no komercuzskaites mēraparāta bojājuma vai iejaukšanās tajā sākuma līdz bojājuma novēršanas un saskaņošanas dienai vai, kamēr tiek veikta metroloģiskā pārbaude, – saskaņā ar pēdējo trīs gāzes dienu D vidējo dabasgāzes patēriņu, vai tiek aprēķināts citā veidā, pusēm vienojoties.
121. Pārvades sistēmas operators nav atbildīgs par nepareiziem dabasgāzes daudzuma un enerģijas mērījumu datiem, kas iegūti no sadales sistēmas operatora, vai gadījumā, ja ir konstatētas sadales sistēmas operatora datu pārraides kļūdas sadales sistēmas operatora vainas dēļ.
122. Pārvades sistēmas operators periodā no komercuzskaites mēraparāta bojājuma vai traucētas darbības fiksēšanas līdz tās atbilstošas darbības atjaunošanai ir tiesības koriģēt pārskata perioda dienu dabasgāzes daudzumu, par to informējot sistēmas lietotāju un pamatojot šādu datu koriģēšanu.
123. Konstatējot bojājumu komercuzskaites mēraparātam, kas uzstādīts izejas uz lietotāja sistēmu, kas pieslēgta pie pārvades sistēmas izejas, punktā un kas radies saistībā ar Q_{max} normu pārsniedzšo dabasgāzes patēriņu, komercuzskaites mēraparāts tiek pārbaudīts atkārtoti. Jebkādos ar atkārtotu pārbaudi saistītos izdevumus sedz sistēmas lietotājs.
124. Komercuzskaites mēraparāta ar attālināto (telemetrisko) datu pārraidi bojājuma gadījumā sistēmas lietotājs par šo bojājumu informē telemetrijas datus izmantojošās puses un nekavējoties rīkojas, lai atjaunotu telemetrisko datu pārraidi.

125. Uzskaites sistēmu pārbaudes, telemetrijas, mērīšanas datu apmaiņas principi ir atrunāti pārvades sistēmas operatora un sadales sistēmas operatora vai pārvades sistēmas operatora un blakus esošā pārvades sistēmas operatora sadarbības līgumos noteiktajā kārtībā.

XIV. Balansēšanas noteikumi

126. Sistēmas lietotāji ir atbildīgi par to, lai balansēšanas periodā to ievadītie dabasgāzes apjomi atbilst izvadītajiem dabasgāzes apjomiem. Sistēmas lietotājiem ir jāveic visas nepieciešamās darbības, lai novērstu dienas nebalansu.

127. Pārvades sistēmas operators veic atlikušo pārvades sistēmas tehnisko balansēšanu, ja tas ir nepieciešams, ievērojot Komisijas 2014. gada 26. marta regulas (ES) Nr. 312/2014, ar ko izveido tīkla kodeksu gāzes balansēšanai pārvades tīklos, nosacījumus balansēšanas darbību veikšanai.

128. Sistēmas lietotāja un pārvades sistēmas operatora tiesības un pienākumi pārvades sistēmas sabalansētas darbības nodrošināšanā un norēķinu kārtība tiek noteikti balansēšanas līgumā (3. pielikums).

129. Pārvades sistēmas operators izveido un uztur balansēšanas portfeli sistēmu. Pēc balansēšanas līguma noslēgšanas pārvades sistēmas operators izveido sistēmas lietotāja balansēšanas portfeli, kurā norāda informāciju par nominācijām un piešķirumiem attiecīgajos ieejas un izejas punktos

130. Sistēmas lietotājs, kuram ir vairāki balansēšanas portfeli, slēdz vienu balansēšanas līgumu.

131. Balansēšanas periods ir gāzes diena D. Balansēšanas zona ir pārvades sistēmas operatora licences dabasgāzes pārvadīšanai darbības zona.

132. Pārvades sistēmas operators sniedz sistēmas lietotājam visu informāciju, kas ir nepieciešama balansēšanas portfela nebalansa novēršanai, izlīdzināšanai un norēķiniem.

133. Balansēšanas aprēķinus pārvades sistēmas operators veic, pamatojoties uz informāciju par dabasgāzes piešķirumiem balansēšanas periodā.

134. Sistēmas lietotāji var veikt dabasgāzes daudzuma, kas jau ir reģistrēts viena sistēmas lietotāja balansēšanas portfeli, nodošanu citā balansēšanas portfeli ar virtuālā tirgus punkta starpniecību atbilstoši šo noteikumu XII. nodaļā noteiktajam.

135. Pamatojoties uz šo noteikumu 116., 117. un 118. punktā noteikto dabasgāzes daudzuma piešķirumu, pēc gāzes dienas D līdz gāzes dienas D+1 dienas plkst. 14:00 (12:00 UTC ziemas laika periodā un 11:00 UTC periodā, kad izmanto vasaras laiku) pārvades sistēmas operators atbilstoši 4. pielikumā noteiktajam standarta saziņas protokolam vienlaikus ar dabasgāzes daudzuma piešķirumu paziņo sistēmas lietotājam gāzes dienas D nebalansa daudzumu.

136. Ja sistēmas lietotāja gāzes dienā D pārvades sistēmā ievadīto daudzumu summa ir vienāda ar dienā D no pārvades sistēmas izvadīto daudzumu summu, sistēmas lietotājam šajā gāzes dienā D ir balanss.

137. Ja sistēmas lietotāja gāzes dienā D pārvades sistēmā ievadīto daudzumu summa nav vienāda ar gāzes dienā D no pārvades sistēmas izvadīto daudzumu summu, sistēmas lietotājam šajā gāzes dienā D nav balansa un pārvades sistēmas operators sistēmas lietotāja balansēšanas portfelim gāzes dienas D nebalansa daudzumu aprēķina kā ievades un izvades pārvades sistēmā starpību un piemēro sistēmas lietotājam šo noteikumu 142. un 143. punktā noteikto dienas nebalansa maksu.

138. Ja sistēmas lietotājs nenodrošina pārvades sistēmā ievadītās un no pārvades sistēmas izvadītās dabasgāzes daudzumu atbilstību balansēšanas periodā, pārvades sistēmas operators pārdod sistēmas lietotājam trūkstošo dabasgāzi vai pērk no sistēmas lietotāja pāri palikušo dabasgāzi, tādejādi izlīdzinot sistēmas lietotāja balansu pret ievadīto/izvadīto daudzumu.
139. Dienas nebalansa maksu aprēķina, sareizinot sistēmas lietotāja ievades un izvades pārvades sistēmā starpību ar dabasgāzes iepirkšanas vai pārdošanas cenu.
140. Dabasgāzes iepirkšanas cenu pārvades sistēmas operators aprēķina katrai gāzes dienai D atbilstoši vidējai svērtai dabasgāzes, kuru pārvades sistēmas operators ir nopircis publiskā iepirkuma procedūrā atbilstošā izdevīguma secībā, lai nodrošinātu pārvades sistēmas tehnisko balansēšanu, cenai, kurai pieskaitīta korekcija 5% apmērā. Ja pārvades sistēmas operators gāzes dienas D laikā nav nopircis dabasgāzi, iepirkšanas cenu nosaka, ievērojot izdevīguma secību un pieskaitot korekciju 5% apmērā.
141. Dabasgāzes pārdošanas cenu aprēķina katrai gāzes dienai D atbilstoši vidējai svērtai dabasgāzes, kuru pārvades sistēmas operators ir pārdevis publiskā iepirkuma procedūrā atbilstošā izdevīguma secībā, lai nodrošinātu pārvades sistēmas tehnisko balansēšanu, cenai, no kuras atņem korekciju 5% apmērā. Ja pārvades sistēmas operators gāzes dienas D laikā nav pārdevis dabasgāzi, pārdošanas cenu nosaka, ievērojot izdevīguma secību un atņemot korekciju 5% apmērā..
142. Ja sistēmas lietotāja nebalanss balansēšanas periodā nepārsniedz 5% no attiecīgās gāzes dienas D ieejas punkta piešķirumiem, sistēmas lietotājam dienas nebalansa maksa tiek aprēķināta šādi:

$$N_m = Q \times C \quad ,$$

kur

N_m - nebalansa maksa;

Q - dabasgāzes apjoms - sistēmas lietotāja ievades un izvades pārvades sistēmā starpība (kWh);

C - dabasgāzes iepirkšanas vai pārdošanas cena (EUR).

143. Ja sistēmas lietotāja nebalanss balansēšanas periodā pārsniedz 5% no attiecīgās gāzes dienas D ieejas punkta piešķirumiem, sistēmas lietotājam dienas nebalansa maksai tiek pieskaitīts koeficients 20% apmērā un dienas nebalansa maksa tiek aprēķināta šādi:

143.1. ja balanss < 0 ,

$$N_m = Q \times C \times 1,20$$

143.2. ja balanss > 0 ,

$$N_m = Q \times C \times 0,80$$

144. Ja sistēmas lietotājs ļaunprātīgi izmanto balansēšanas sistēmu savu komerciālo interešu nodrošināšanai vai labuma gūšanai vai tā nebalansa daudzums sasniedz šo noteikumu XVIII. nodaļā noteiktā saistību izpildes nodrošinājuma apmēru, pārvades sistēmas operators ir tiesīgs apturēt pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu vai pieprasīt sistēmas lietotājam palielināt saistību izpildes nodrošinājumu, lai nodrošinātu, ka sistēmas lietotājs spēj izpildīt balansēšanas līguma saistības.

XV. Norēķini par pārvades sistēmas pakalpojumiem un nebalansu

145. Par pārvades sistēmas pakalpojumiem sistēmas lietotāji norēķinās atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem pārvades līgumā noteiktajos termiņos un kārtībā.
146. Par nebalansu sistēmas lietotāji norēķinās balansēšanas līguma noteiktajos termiņos un kārtībā.
147. Katram pārskata periodam saskaņā ar sadales sistēmas operatora sniegtajiem datiem, saskaņā ar tieši pie pārvades sistēmas pieslēgto izejas punktu uzskaites datiem vai nodotās dabasgāzes aktu pārvades sistēmas operators sagatavo nodotās dabasgāzes daudzuma kopsavilkumu, kuru kopā ar rēķinu iesniedz sistēmas lietotājam.
148. Šo noteikumu XVII. nodaļā noteiktajā jaudas ierobežošanas gadījumā pārvades sistēmas operators nav atbildīgs un tiek atbrīvots no jebkādām saistībām sistēmas lietotājiem kompensēt ar konstantās jaudas ierobežošanu radītos iespējamus zaudējumus.

XVI. Dabasgāzes uzskaitē un kvalitātes kontrole

149. Pārvades sistēmas operators savā tīmekļvietnē publisko gāzes pieņemšanas – nodošanas un kvalitātes noteikšanas vietas, kā arī kvalitātes noteikšanai izmantotos tehniskos standartus un prasības.
150. Pārvades sistēmas operators sadarbībā ar blakus esošās valsts pārvades sistēmas operatoru nodrošina pārvadāmās dabasgāzes uzskaiti pārvades sistēmas ieejas un izejas punktos un dabasgāzes uzskaites vietās, regulāri fiksējot pārvadāmās dabasgāzes daudzumu, spiedienu un temperatūru.
151. Dabasgāzes uzskaitē un pārskatiem pārvades sistēmas operators izmanto enerģijas vienības (kWh).
152. Dabasgāzes daudzuma enerģētiskā vērtība kilovatstundām (kWh) tiek izteikta, kubikmetrus standarta apstākļos reizinot ar augstāko siltumspēju, izteiktu kWh/m³.
153. Ieejas un izejas punktos atbilstoši uzskaites vietās noteiktajām tilpuma un enerģijas vienībām tiek uzskaitīti šādi dabasgāzes pārvades daudzumi:
  - 153.1. stundā pārvadītās dabasgāzes daudzums;
  - 153.2. diennaktī vienā stundā maksimāli pārvadītās dabasgāzes daudzums;
  - 153.3. diennaktī pārvadītās dabasgāzes daudzums, kas izteikts kā diennakts stundās pārvadītās dabasgāzes daudzuma summa;
  - 153.4. kalendārā mēnesī pārvadītās dabasgāzes daudzums, kas izteikts kā kalendārā mēneša diennaktīs pārvadītās dabasgāzes daudzuma summa;
  - 153.5. kalendārā gadā pārvadītās dabasgāzes daudzums, kas izteikts kā kalendārā gada mēnešos pārvadītās dabasgāzes daudzuma summa.
154. Biogāzes un no biomasas ražotās gāzes, kā arī gāzveida stāvoklī pārvērstās sašķidrinātās dabasgāzes ievadīšanai pārvades sistēmā uzskaitē un kvalitātes noteikšana tiek nodrošināta attiecīgajā ieejas punktā pārvades sistēmā. Ieejas punktos gāzes uzskaitē un kvalitātes noteikšanu nodrošina biogāzes un no biomasas ražotās gāzes, kā arī gāzveida stāvoklī pārvērstās sašķidrinātās dabasgāzes piegādātājs, bet izejas punktos – pārvades sistēmas operators. Sistēmas lietotājam, kurš ievada šajā punktā minēto gāzi pārvades sistēmā, jānodrošina deggāzes fizikāli ķīmisko rādītāju nepārtraukta noteikšana, izmantojot atbilstoši sertificētu mēraparātu, kā arī mērījumu datu uzkrāšana un pastāvīgu pārvades sistēmas operatora attālinātu piekļuvi šai informācijai.
155. Uzskaitē šo noteikumu 7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 8.1., 8.2., 8.3., 8.4. un 8.6. apakšpunktā

noteiktajos ieejas un izejas punktos no un uz blakus esošām pārvades sistēmām tiek veikta saskaņā ar pārvades sistēmas operatoru sadarbības līgumu vai pārvades sistēmas operatora un krātuves operatora sadarbības ietvaros, kurā, citstarp, ir noteiktas dabasgāzes daudzuma un kvalitātes mērījumu metodes, ir saskaņoti piemērojami konversijas koeficienti, mērījumu pārbaudes kārtība un, ja ir konstatētas mērījumu neprecizitātes, noteikta rīcības kārtība.

156. Dabasgāzes daudzuma enerģētiskā vērtība diennaktī ieejas un izejas punktos, kuros ir pārvades sistēmas starpsavienojums ar tieši pārvades sistēmai pieslēgtu sistēmas lietotāja sistēmu, tiek noteikta, pamatojoties uz dabasgāzes kvalitātes parametru mērījumiem vai pamatojoties uz vidējo diennakts augstāko siltumspējas vērtību, kas tiek izmantota dabasgāzes daudzuma un kvalitātes noteikšanai.
157. Katru diennakti pārvades sistēmas operators, balstoties uz aprēķiniem vai komercuzskaites mēraparāta rādījumiem, nosaka augstāko siltumspējas vērtību ieejas un izejas punktā, kurā ir pārvades sistēmas starpsavienojums ar tieši pārvades sistēmai pieslēgtu sistēmas lietotāja sistēmu.
158. Izejas punktā, kurā tieši pie pārvades sistēmas ir pieslēgta sistēmas lietotāja sistēma, diennakts laikā izvadāmais dabasgāzes enerģijas daudzums tiek aprēķināts, reizinot komercuzskaites mēraparāta izmērīto dabasgāzes daudzumu ar šajā punktā noteikto vidējo augstāko siltumspējas vērtību.
159. Ja dabasgāze tiek ievadīta ieejas punktā un izvadīta izejas punktā, kurā ir pārvades sistēmas starpsavienojums ar tieši pārvades sistēmai pieslēgtu sistēmas lietotāja sistēmu:
  - 159.1. dabasgāzes komercuzskaites mēraparāts tiek uzstādīts un ekspluatēts atbilstoši normatīvajiem aktiem un tā ražotāja prasībām;
  - 159.2. pieslēguma līgumā tiek norādīta pieļaujamā maksimālā dabasgāzes plūsma standarta apstākļos ($Q_{\max}$), pieļaujamā minimālā dabasgāzes plūsma standarta apstākļos ($Q_{\min}$) un dabasgāzes spiediens konkrētā sistēmas lietotāja dabasgāzes izejas punktā;
  - 159.3. dabasgāzes plūsma nevar pārsniegt uzstādītā komercuzskaites mēraparāta pieļaujamo mērījumu robežu (pārsniegt $Q_{\max}$ un būt mazāka par $Q_{\min}$);
  - 159.4. komercuzskaites mēraparātiem ir jāatbilst prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par metroloģiskajām prasībām mērīšanas līdzekļiem, kā arī normatīvajos aktos par kārtību, kādā tiek veikta mērīšanas līdzekļu tipa apstiprināšana, pirmreizējā verificēšana un tirgus uzraudzība. Komercuzskaites mēraparāta pievienošanas vietai jābūt noplombētai ar sadales sistēmas operatora plombu;
  - 159.5. ja sistēmas lietotāja vainas dēļ izmantojamā dabasgāzes plūsma nesasniedz minimālo pieļaujamo dabasgāzes plūsmas robežu ($Q_{\min}$), tā tiek aprēķināta pēc uzskaites sistēmā noteiktās minimālās pieļaujamās dabasgāzes plūsmas robežas ($Q_{\min}$);
  - 159.6. šajā ieejas vai izejas punktā sistēmas lietotājam nodotais dabasgāzes daudzums tiek saskaņots pirmajā darba dienā pēc pārskata perioda beigām.

XVII. Pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanas pārtraukšana vai ierobežošana

160. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības nekavējoties bez iepriekšēja brīdinājuma ierobežot un pārtraukt dabasgāzes ievadi pārvades sistēmā, tās transportēšanu un izvadi no pārvades sistēmas šādos gadījumos:

- 160.1. tiek konstatēts, ka pārvades sistēmai tieši pievienotā sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēma rada apdraudējumu cilvēku dzīvībai, veselībai vai īpašumam;
  - 160.2. sistēmas lietotāja rīcība ir izraisījusi pārvades sistēmā avārijas situāciju (vai tās iespējamību) vai kaitē pārvades sistēmas drošībai;
  - 160.3. pārvades sistēmā ievadāmās dabasgāzes plūsmas spiediens neatbilst dabasgāzes apgādes sistēmas operatoru sadarbības līgumā noteiktajām prasībām;
  - 160.4. ja pārvades sistēmā ir notikusi avārija vai izveidojusies avārijas situācija, vai saskaņā ar Enerģētikas likumu ir izsludināta enerģētiskā krīze;
  - 160.5. pārvades sistēmā, Latvijas dabasgāzes sadales sistēmā vai krātuvē ir bojājumi, kas var izraisīt avāriju un nelaimes gadījumus pārvades sistēmā;
  - 160.6. pārvades sistēmā, Latvijas dabasgāzes sadales sistēmā vai krātuvē ir novirzes no normālā darba režīma vai pārvades sistēmā, Latvijas dabasgāzes sadales sistēmā vai krātuvē ir bojājumi un Igaunijas Republikas, Lietuvas Republikas, Krievijas Federācijas pārvades sistēmas operators vai sadales sistēmas operators, vai krātuves operators ir lūdzis nekavējoties pārtraukt dabasgāzes transportēšanu uz vai no attiecīgās sistēmas;
  - 160.7. dabasgāzes transportēšana uz Latvijas Republikas teritoriju tiek pārtraukta vai ierobežota, un pārvades sistēmas operatoram nav pietiekamas dabasgāzes rezerves;
  - 160.8. ja sistēmas lietotāja radītā nebalansa dēļ tiek apdraudēta pārvades sistēmas funkcionēšana un drošība;
  - 160.9. nepieciešams veikt neatliekamus remontdarbus avārijas situācijas novēršanai pārvades sistēmā vai krātuvē;
  - 160.10. ja pārvades sistēmā ievadāmās gāzes kvalitātes raksturlielumi neatbilst dabasgāzes kvalitātes prasībām, kas noteiktas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām biometāna un gāzveida stāvoklī pārvērstas sašķidrinātās dabasgāzes ievadīšanai un transportēšanai dabasgāzes pārvades un sadales sistēmā.
161. Ja dabasgāzes transportēšana tiek ierobežota vai pārtraukta šo noteikumu 160. punktā minētajos gadījumos, pārvades sistēmas operatoram ir pienākums ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu ierobežošanas vai pārtraukšanas publiskot par to informāciju savā tīmekļvietnē un pārvades līgumā noteiktā kārtībā informēt sistēmas lietotājus.
162. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības, vismaz piecas dienas iepriekš brīdinot sistēmas lietotāju, ierobežot vai pārtraukt dabasgāzes ievadi pārvades sistēmā, tās transportu un izvadi no pārvades sistēmas šādos gadījumos:
- 162.1. ja sistēmas lietotājsar savu darbību vai bezdarbību rada draudus pārvades sistēmas darbībai un drošībai vai negatīvi ietekmē dabasgāzes kvalitāti;
  - 162.2. sistēmas lietotājs liedz pārvades sistēmas operatoram, sadales sistēmas operatoram vai dabasgāzes uzskaites sistēmas apkalpojošiem darbiniekiem piekļuvi teritorijai vai telpām, kurās izvietota pārvades sistēma, lai ierīkotu, uzraudzītu vai apmainītu dabasgāzes uzskaites iekārtas vai fiksētu to rādītājus;
  - 162.3. normatīvajos aktos un pārvades līgumā noteiktajos citos gadījumos.
163. Par plānotajiem pārvades sistēmas uzturēšanas, remonta, pieslēgšanas, atslēgšanas vai demontāžas darbiem pārvades sistēmas operators ne vēlāk kā 30 dienas iepriekš publisko informāciju savā tīmekļvietnē un pārvades līgumā noteiktā kārtībā informē sistēmas

lietotājus.

164. Ja konstatēti apstākļi, kas liecina par avārijas situācijas rašanās iespēju pārvades sistēmā, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības liegt vai ierobežot sistēmas lietotājiem pārvades sistēmas jaudu izmantošanu.

XVIII. Saistību izpildes nodrošinājums

165. Lai pārvades sistēmas operators izvērtētu nepieciešamību pieprasīt sistēmas lietotājam iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (finanšu pakalpojumu sniedzēja garantijas vai drošības depozīta veidā), noslēdzot pārvades līgumu vai balansēšanas līgumu, sistēmas lietotājs iesniedz pārvades sistēmas operatoram informāciju par sistēmas lietotāja kredītreitingu, kuru ir piešķīrusi vispārzināma kredītaģentūra vai reitingu aģentūra. Sistēmas lietotājam ne retāk kā reizi gadā ir jāiesniedz aktualizēta minētā informācija. Sistēmas lietotājam ir pienākums nekavējoties informēt pārvades sistēmas operatoru par izmaiņām sistēmas lietotāja kredītreitingā.
166. Pārvades sistēmas operators ir tiesīgs pieprasīt sistēmas lietotājam, noslēdzot pārvades līgumu vai balansēšanas līgumu vai šo līgumu darbības laikā, iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (finanšu pakalpojumu sniedzēja garantijas vai drošības depozīta veidā) no pārvades līguma vai balansēšanas līguma izrietošo maksājumu prasību segšanai, ja:
- 166.1. sistēmas lietotājs kavē maksājumus, kuriem iestājies izpildes termiņš, divas reizes 12 mēnešu laikā;
- 166.2. sistēmas lietotājam ir uzsākts maksātnespējas vai likvidācijas process;
- 166.3. pārvades sistēmas operatoram ir pamatots iemesls uzskatīt, ka sistēmas lietotājs pilnībā vai daļēji nespēj segt saistības, kas izriet no pārvades līguma vai balansēšanas līguma;
- 166.4. ja saskaņā ar šo noteikumu 167. punktā minēto informāciju sistēmas lietotājam nav atbilstoša kredītreitinga.
167. Sistēmas lietotāja kredītreitings uzskatāms par neatbilstošu, ja tas neatbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:
- 167.1. Standard & Poor's ilgtermiņa reitings BBB- vai labāks;
- 167.2. Fitch reitings BBB- vai labāks;
- 167.3. Moody's ilgtermiņa reitings Baa3 vai labāks;
- 167.4. Creditreform reitings riska klasei II vai labāks, vai līdzvērtīgs citas vispārzināmas kredītaģentūras vai reitinga aģentūras reitings.
168. Ja sistēmas lietotājs nepiekrīt pārvades sistēmas operatora konstatējumam par sistēmas lietotāja neatbilstību kredītreitingam, sistēmas lietotājs var piecu darba dienu laikā iesniegt pārvades sistēmas operatoram atbilstošus pierādījumus savai kredītzticamībai. Šādi pierādījumi var tikt iesniegti, piemēram, kā auditora apliecinājums, bankas apliecinājums par pietiekami likviditāti, aktuāls gada pārskats, kā arī jebkura cita informācija, kas attiecas uz sistēmas lietotāja kredītzticamību.
169. Saistību izpildes nodrošinājuma veidu (finanšu pakalpojumu sniedzēja garantija vai drošības depozīts) izvēlas sistēmas lietotājs.
170. Sistēmas lietotājs saistību izpildes nodrošinājumu iesniedz pārvades sistēmas operatoram septiņu darba dienu laikā pēc attiecīgā pieprasījuma saņemšanas dienas no pārvades sistēmas operatora.

171. Finanšu pakalpojumu sniedzēja garantiju pārvades sistēmas operators atzīst par pienācīgu saistību izpildes nodrošinājumu, ja tā atbilst šādiem nosacījumiem:
- 171.1. garantiju ir izdevis finanšu pakalpojumu sniedzējs, kuram vai kura grupai ir vismaz Baa1 saskaņā ar Moodys's aģentūru vai BBB+ saskaņā ar Standard&Poor's aģentūru, vai BBB+ saskaņā ar Fitch Ratings aģentūru ilgtermiņa aizņemšanās ārvalstu valūtā kredītreitings. Ja finanšu pakalpojumu sniedzējam vai tā grupai kaut viena šajā punktā norādītā kredītreitings aģentūra ir piešķirusi norādīto ilgtermiņa aizņemšanās reitingu, tad tiek pieņemts, ka šāda finanšu pakalpojumu sniedzēja vai tā grupas izdotā garantija ir piemērota;
  - 171.2. garantija ir pirmā pieprasījuma un neatsaucama.
172. Saistību izpildes nodrošinājumam ir jābūt spēkā pārvades līguma un balansēšanas līguma darbības laikā.
173. Saistību izpildes nodrošinājuma apmēru pārvades sistēmas operators nosaka sistēmas lietotāja pēdējo 12 mēnešu vidējā mēneša maksājumu par jaudu divkārtā apmērā. Ja pārvades sistēmas lietošanas periods ir mazāk nekā 12 mēneši, šo periodu izmanto par pamatu saistību izpildes apmēra noteikšanai, bet ne mazāk kā 25 000 EUR (divdesmit pieci tūkstoši *euro*).
174. Ja sistēmas lietotāja saistības pārvades līguma vai balansēšanas līguma ietvaros sasniedz summu, par kādu ir izsniegts saistību izpildes nodrošinājums, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības prasīt sistēmas lietotājam palielināt saistības izpildes apmēru un nekavējoties iesniegt pārvades sistēmas operatoram jaunu saistību izpildes nodrošinājumu, kas atbilst šīs nodaļas nosacījumiem.
175. Ja sistēmas lietotājs neatjauno saistību izpildes nodrošinājumu vai nepalielina tā apmēru 20 darba dienu laikā pēc tam, kad saistību izpildes nodrošinājums vairs neatbilst šīs nodaļas nosacījumiem, pārvades sistēmas operatoram ir tiesības pārtraukt pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu pārvades līgumā paredzētajā kārtībā līdz brīdim, kamēr sistēmas lietotājs ir iesniedzis šīs nodaļas noteikumiem atbilstošu jaunu saistību izpildes nodrošinājumu vai palielinājis esošā saistību izpildes nodrošinājuma apmēru. Pakalpojumu sniegšanas pārtraukuma periodā pārvades sistēmas operatoram ir tiesības sistēmas lietotāja rezervēto pārvades sistēmas jaudu piešķirt citam sistēmas lietotājam kā neizmantoto jaudu.
176. Izbeidzot pārvades līgumu vai balansēšanas līgumu, pārvades sistēmas operators piecu darba dienu laikā atmaksā sistēmas lietotājam saistību izpildes nodrošinājuma summu, kas nav izlietota sistēmas lietotāja neizpildīto saistību dzēšanai, vai atgriezt iesniegtās finanšu pakalpojumu sniedzēja garantijas oriģinālu.

XIX. Noslēguma jautājumi

177. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2015. gada 10. septembra lēmumu Nr. 1/12 "Akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2015, 180. nr.).
178. Nosacījumus jaudu rezervēšanai un nomināciju iesniegšanai gāzes dienai D, kas sākas 2017. gada 1. maija plkst. 7:00 un beidzas 2017. gada 2. maija plkst. 7:00, pārvades sistēmas operators publicēs savā tīmekļvietnē.
179. Netiešo jaudas piešķiršanas metodi pārrobežu starpsavienojumu dienas jaudas piešķiršanai pārvades sistēmas operators piemēro pēc Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas saskaņojuma, tās nosacījumus un kārtību publicējot savā tīmekļvietnē.
180. Šo noteikumu 30.5. apakšpunktā noteikto pašreizējās dienas standarta jaudas produktu visos pārrobežu starpsavienojumu ieejas un izejas punktos pārvades sistēmas operators sāk

piedāvāt no 2017.gada 1.augusta.

181.Šo noteikumu 126. punktā noteikto pārvades sistēmas tehnisko balansēšanu pārvades sistēmas operators veic, izmantojot balansēšanas pakalpojumus, kurus pārvades sistēmas operators pērk publiskā iepirkuma procedūras rezultātā, ievērojot izdevīguma secību. Līdz iepirkuma līguma noslēgšanai pārvades sistēmas operators dabasgāzi pārvades sistēmas tehniskās darbības nodrošināšanai pērk no pārvades sistēmas operatora izvēlēta dabasgāzes tirgotāja.

182.Šo noteikumu 143. punkts stājas spēkā 2017.gada 1.novembrī.

183.Noteikumi stājas spēkā 2017.gada 1.maijā.

1. pielikums
Akciju sabiedrības „Conexus Baltic Grid” dabasgāzes
pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem

Pieteikums pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanai

201 . gada _____
Nr. _____ /Sagatavošanas vieta/

Adresāts: **Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid"**, vienotais reģistrācijas Nr. 40203041605,
juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001

Pretendents: _____

EIK kods *:

Juridiskā adrese:

Tālruņa numurs:

E-pasta adrese:

Faksa numurs:

Bankas rekvizīti:

PVN maksātāja
reģistrācijas numurs:

Piezīme

* Norāda, ja pretendents ir piešķirts EIK kods.

Ar šo lūdzu piešķirt tiesības lietot akciju sabiedrības "Conexus Baltic Grid" dabasgāzes pārvades sistēmu un noslēgt pārvades sistēmas pakalpojumu līgumu atbilstoši dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem.

Pilnvarotās personas

Persona/-u, kurai/-ām ir tiesības pārstāvēt pretendentu un noslēgt pārvades līgumu	Vārds, Uzvārds	Amats	Tālrunis, e-pasts, fakss
---	----------------	-------	--------------------------

Kontaktinformācija, kuru pārvades sistēmas
operators var izmantot 24/7 ar pārvades sistēmas
pakalpojumu sniegšanu saistītajos jautājumos

Tālrunis

E-pasts

Pievienotie dokumenti

- Reģistrāciju Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vai līdzvērtīgā reģistrā ārvalstīs atbilstoši attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem apliecinošs dokuments.
- Pārstāvību apliecinošs dokuments (pilnvara), ja pieteikumu paraksta persona, kura nav sistēmas lietotāja pārvaldes institūcijas loceklis.
- Dokuments, kas apliecina, ka nav pasludināts pretendenta maksātnespējas process, apturēta pretendenta saimnieciskā darbība vai pretendents tiek likvidēts.
- Gada pārskats par iepriekšējiem trīs pārskata gadiem (vai faktisko darbības laiku, ņemot vērā pretendenta dibināšanas vai darbības uzsākšanas laiku, par kuru iesniedzams gada pārskats) vai cits līdzvērtīgs dokuments, kas apliecina pretendenta saimniecisko un finansiālo stāvokli.
- Informācija par sistēmas lietotāja kredītreitingu, kuru ir piešķīrusi vispārzināma kredītaģentūra vai reitingu aģentūra.

(atzīmēt x atbilstoši)

Pretendents apliecina, ka ir iepazinies ar dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem.

Pretendents apliecina, ka apņemas pēc pārvades sistēmas operatora pieprasījuma iesniegt saistību izpildes nodrošinājumu (drošības depozītu vai finanšu pakalpojumu sniedzēja garantiju).

Personas, kura iesniedz pieteikumu, kontaktinformācija

(vārds, uzvārds)

(paraksts)

(amats)

(tālrunis, e-pasts, fakss)

Pieteikuma pieņemšana (aizpilda pārvades sistēmas operators)

Reģistrācijas numurs

Reģistrācijas datums

Pārvades sistēmas pakalpojumu līgums Nr. ____

Rīga

201_.gada .

Akciju sabiedrība „Conexus Baltic Grid” (vienotais reģistrācijas
Nr. 40203041605),

turpmāk – **Pārvades sistēmas operators**, kuru saskaņā ar statūtiem/komercpilnvaru pārstāv _____, no vienas puses, un _____ *komersanta nosaukums* (vienotais reģistrācijas Nr. _____), turpmāk – **Sistēmas lietotājs**, kuru saskaņā ar _____ *pārstāvības pamats* _____ pārstāv _____, no otras puses, turpmāk kopā – Puses, katrs atsevišķi – Puse, pamatojoties uz Sistēmas lietotāja 201_.gada .____ Pārvades sistēmas operatoram iesniegto pieteikumu pārvades sistēmas lietošanas tiesību iegūšanai, noslēdz šāda satura līgumu, turpmāk – Līgums:

1. Līgumā lietotie termini

Šajā Līgumā termini tiek lietoti dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumu (turpmāk – Pārvades sistēmas lietošanas noteikumi), Enerģētikas likuma, citu Latvijas Republikas un Eiropas Savienības dabasgāzes apgādi regulējošo normatīvo aktu izpratnē.

2. Līguma priekšmets

2.1. Pārvades sistēmas operators Līguma darbības laikā apņemas veikt Sistēmas lietotāja īpašumā (turējumā, valdījumā) esošās dabasgāzes pārvadi uz/no pārvades sistēmas ieejas/izejas punktiem atbilstoši Sistēmas lietotāja pieteikumiem attiecīgā laika perioda pārvades sistēmas jaudas rezervēšanai un Sistēmas lietotāja iesniegtajām nominācijām un renominācijām par dabasgāzes daudzumu, ko Sistēmas lietotājs vēlas ievadīt pārvades sistēmā vai izvadīt no tās.

2.2. Noslēdzot Līgumu, Sistēmas lietotājs iegūst tiesības lietot Pārvades sistēmas operatoram piederošo pārvades sistēmu, tajā skaitā veikt attiecīgā laika perioda jaudas rezervēšanu, nomināciju un renomināciju iesniegšanu un citas Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos paredzētās darbības.

2.3. Grozījumi Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos ir tieši saistoši Sistēmas lietotājam, bez nepieciešamības grozīt Līgumu.

3. Pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanas nosacījumi

3.1. Pārvades sistēmas pakalpojumi tiek sniegti Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos noteiktajā kārtībā un termiņos.

3.2. Līguma darbības laikā katra pārvades sistēmas pakalpojuma, kuru Sistēmas lietotājs vēlas saņemt atbilstoši pieteikumam noteikta laika perioda sistēmas jaudas rezervēšanai, izpildes termiņš beidzas līdz ar attiecīgās nominācijas apstiprināšanu.

4. Pušu vispārīgās tiesības un pienākumi

- 4.1. Puses apliecina, ka tām ir Līguma izpildei nepieciešamā tiesībspēja un rīcībspēja.
- 4.2. Puses apņemas ievērot Pārvades sistēmas lietošanas noteikumus un Līgumu.
- 4.3. Sistēmas lietotājs apliecina, ka ir iepazinies ar Pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem un saprot tajos ietvertos nosacījumus.

5. Saistību izpildes nodrošinājums

- 5.1. Sistēmas lietotājs pēc Pārvades sistēmas operatora pieprasījuma saskaņā ar Pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem iesniedz Pārvades sistēmas operatoram saistību izpildes nodrošinājumu (finanšu pakalpojumu sniedzēja garantijas oriģinālu vai iemaksātu depozītu).
- 5.2. Izbeidzot Līgumu, Pārvades sistēmas operatoram ir pienākums 5 (piecu) darba dienu laikā atmaksāt Sistēmas lietotājam saistību izpildes nodrošinājuma summu, kas nav izlietota Sistēmas lietotāja neizpildīto saistību dzēšanai, vai atgriezt iesniegtās finanšu pakalpojumu sniedzēja garantijas oriģinālu.

6. Maksa par pārvades sistēmas pakalpojumiem

- 6.1. Sistēmas lietotājs par pārvades sistēmas pakalpojumiem (pārvades sistēmas jaudu rezervēšanu ieejas/izejas punktā) norēķinās atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.
- 6.2. Nodokļi tiek piemēroti saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- 6.3. Pārvades sistēmas operators līdz katra mēneša 5.(piektajam) datumam nosūta Sistēmas lietotājam rēķinu par iepriekšējā mēnesī sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem. Rēķinā norāda Sistēmas lietotāja pārskata perioda datus kWh.
- 6.4. Pārvades sistēmas operators rēķinu nosūta uz Līgumā norādīto Sistēmas lietotāja elektroniskā pasta adresi. Par rēķina saņemšanas dienu tiek uzskatīta tā nosūtīšanas diena.
- 6.5. Sistēmas lietotājam par pārskata periodā sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem ir jānorēķinās līdz mēneša, kas ir pēc pārskata perioda, 15.(piecpadsmītajai) kalendārajai dienai.
- 6.6. Ja rēķina apmaksas termiņa pēdējā diena sakrīt ar brīvdienu vai Latvijas Republikā noteikto oficiālo svētku dienu, tad par rēķina apmaksas termiņa beigu dienu tiek pieņemta nākamā darba diena.
- 6.7. Visi maksājumi veicami *euro* valūtā uz Līgumā norādīto Pārvades sistēmas operatora kontu.
- 6.8. Par samaksas datumu uzskatāma diena, kad nauda ir ieskaitīta Pārvades sistēmas operatora norēķinu kontā.
- 6.9. Ja Sistēmas lietotājs nesamaksā par pārskata periodā sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem Līguma 6.5.punktā noteiktajā termiņā, Pārvades sistēmas operators aprēķina Sistēmas lietotājam nokavējuma procentus 0,15% (nulle komats piecpadsmīti procenti) apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavēto dienu. Nokavējuma procentus Pārvades sistēmas operators aprēķina reizi mēnesī un tos kopā ar citu informāciju norāda rēķinā par iepriekšējā mēnesī sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem.

6.10. Ja gada laikā vai Līguma darbības laikā (ja Līguma darbības termiņš ir īsāks par gadu) Pārvades sistēmas operators konstatē atšķirīgu attiecīgajā pārskata periodā nodoto dabasgāzes daudzumu, salīdzinot ar iepriekš fiksēto, un šī iemesla dēļ būtu jāprecizē attiecīgā pārskata perioda Sistēmas lietotājam izrakstītais rēķins par sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem, Pārvades sistēmas operators par konstatēto un aprēķināto starpību izraksta atsevišķu rēķinu. Sistēmas lietotājam ir pienākums apmaksāt minēto rēķinu 7 (septiņu) kalendāro dienu laikā.

6.11. Visi saņemtie maksājumi tiek attiecināti šādā secībā, neatkarīgi no tā, kas norādīts Sistēmas lietotāja maksājumu dokumentos: 1) nokavējuma procenti; 2) parāds par iepriekšējo pārskata periodu; 3) kārtējie maksājumi.

6.12. Ja Sistēmas lietotājs nenorēķinās par pārvades sistēmas pakalpojumiem Līgumā noteiktajā kārtībā un termiņā 10 (desmit) darba dienu laikā pēc tam, kad Pārvades sistēmas operators ir nosūtījis paziņojumu uz Līgumā norādīto Sistēmas lietotāja elektroniskā pasta adresi, Pārvades sistēmas operators ir tiesīgs izmantot saistību izpildes nodrošinājumu termiņā nesamaksātās summas un aprēķināto nokavējuma procentu apmērā. Šādā gadījumā Sistēmas lietotājam 20 (divdesmit) darba dienu laikā pēc saistību izpildes nodrošinājuma izmantošanas ir pienākums iesniegt Pārvades sistēmas operatoram jaunu saistību izpildes nodrošinājumu, kas atbilst Pārvades sistēmas lietošanas noteikumu nosacījumiem.

6.13. Ja Sistēmas lietotājs nepilda Līguma 6.12.punktā noteikto pienākumu, Pārvades sistēmas operators pārtrauc pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu Līgumā paredzētajā kārtībā līdz brīdim, kamēr Sistēmas lietotājs ir izpildījis Līguma 6.12.punktā noteikto pienākumu.

6.14. Pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanas pārtraukšana neietekmē Līgumā noteikto nokavējuma procentu aprēķināšanu un Sistēmas lietotāja pienākumu tos maksāt.

6.15. Ja Pārvades sistēmas operators nenodrošina pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos noteiktajos termiņos, Pārvades sistēmas operators maksā Sistēmas lietotājam līgumsodu 0,15% (nulle, komats, piecpadsmit procenti) apmērā no savlaicīgi nenodrošināto pārvades sistēmas pakalpojumu summas par katru kavēto dienu. Pārvades sistēmas operators nemaksā līgumsodu, ja pārvades sistēmas pakalpojumi Sistēmas lietotājam nav sniegti saskaņā ar šo noteikumu XVII. nodaļu.

6.16. Līguma izbeigšana neatbrīvo puses no Līguma darbības termiņa laikā radušos finansiālo saistību izpildes.

7. Dabasgāzes uzskaitē un kvalitāte

7.1. Katram pārskata periodam saskaņā ar dabasgāzes sadales sistēmas operatora sniegtajiem datiem vai saskaņā ar tieši pie pārvades sistēmas pieslēgta Sistēmas lietotāja gazificētā objekta komercuzskaites datiem Pārvades sistēmas operators sagatavo pārvades sistēmā nodotās dabasgāzes daudzuma kopsavilkumu, kuru kopā ar rēķinu par pārvades sistēmas pakalpojumiem iesniedz Sistēmas lietotājam.

7.2. Dabasgāzes uzskaitē un kvalitātes kontrole tiek veikta atbilstoši Pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem.

7.3. Ja dabasgāzes kvalitāte neatbilst Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos noteiktajām prasībām, Pārvades sistēmas operators var atteikties ievadīt šādu dabasgāzi pārvades sistēmā un pārtraukt pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu. Šādā gadījumā Pārvades sistēmas operators nav atbildīgs un tiek atbrīvots no jebkādam saistībām Sistēmas lietotājam kompensēt ar pārvades sistēmas pakalpojumu pārtraukšanu radītos iespējamus zaudējumus, savukārt Sistēmas lietotāja balansa atbildība saglabājas.

7.4. Līguma 7.3.punktā minētajā gadījumā maksa par pārvades sistēmas pakalpojumiem tiek aprēķināta, to samazinot proporcionāli laika periodam, kurā pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšana bija pārtraukta.

8. Pušu atbildība

8.1. Puses ir atbildīgas par Līguma noteikumu izpildi. Puses atlīdzina zaudējumus, kas otrai Pusei radušies, ja vainīgā Puse nepilda vai nepienācīgi pilda Līguma noteikumus.

8.2. Puse neatbild par otras Puses radītajiem zaudējumiem trešajām personām (galalietotājiem, blakus esošās pārvades sistēmas operatoram).

8.3. Puse, kas ir pienācīgi izpildījusi savas Līguma saistības, ir tiesīga pieprasīt, lai otra Puse pilnā apmērā izpilda savas saistības.

8.4. Puses ir atbrīvotas no atbildības par Līguma nepildīšanu vai nekvalitatīvu izpildi, ja tā ir radusies Līgumā noteikto nepārvaramas varas (*force majeure*) apstākļu rezultātā.

9. Pārvades sistēmas pakalpojumu pārtraukšana vai ierobežošana

Pārvades sistēmas operators ir tiesīgs pārtraukt vai ierobežot pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos un Līgumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

10. Piemērojamās tiesību normas un strīdu izskatīšana

10.1. Līgums sagatavots, kā arī tiesiskās attiecības, kas izriet no Līguma, tiek reglamentētas, izpildītas un iztulkotas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

10.2. Visi strīdi un domstarpības (turpmāk šajā punktā – Strīds) starp Pusēm tiek risinātas sarunu ceļā. Strīda gadījumā Pusei, kura atsaucas uz Strīda esamību, jāiesniedz otrai Pusei rakstisks paziņojums, kurā jānorāda Strīda apraksts, piedāvātais Strīda risinājums, personas, kas ir pilnvarotas Puses vārdā risināt ar Strīdu saistītās sarunas.

10.3. Ja Strīdu 30 (trīsdesmit) dienu laikā (ja Pušu pilnvarotie pārstāvji nav vienojušies par citu termiņu Strīda atrisināšanai) no tā rašanās dienas nav iespējams atrisināt sarunu ceļā, tas risināms Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

11. Nepārvarama vara (*force majeure*)

11.1. Puses nav atbildīgas par pilnīgu vai daļēju Līguma saistību neizpildi, ja šāda neizpilde ir radusies nepārvaramās varas (*force majeure*) apstākļu dēļ. Nepārvaramās varas apstākļi šī punkta nozīmē ir šķērslis, kas radies ārpus ietekmētās Puses kontroles, kas neļauj tai pildīt savas Līgumā noteiktās saistības un kuru Puse nevar novērst. Par šādiem apstākļiem primāri uzskatāmi: katastrofas, ugunsgrēks, zemestrīce un citas dabas parādības, kara darbības, kā arī ekonomiskās sankcijas, embargo, tiesu, administratīvo, valsts iestāžu rīkojumi un pavēles vai jebkādi citi apstākļi, kurus Puses Līguma slēgšanas laikā nevarēja paredzēt.

11.2. Šķēršļi, kas rodas no Pušu personīgiem un īpaši ekonomiskiem apstākļiem, nav uzskatāmi par nepārvaramas varas apstākļiem. Par nepārvaramas varas apstākļiem nav uzskatāmi arī atsevišķi Līguma saistību izpildes šķēršļi, kas radušies laikā, kad Līguma saistības neizpildījusi Puse kavēja savu Līguma saistību izpildi.

11.3. Ja nepārvaramās varas apstākļi turpinās ilgāk par 30 (trīsdesmit) kalendārajām dienām, Puses uzsāk pārrunas par pieņemamu risinājumu Līguma saistību izpildei. Šādā gadījumā Līguma izbeigšana iespējama, tikai Pusēm savstarpēji vienojoties.

11.4. Par nepārvaramas varas apstākļiem Puses nekavējoties paziņo viena otrai. Ja Puses nepaziņo par nepārvaramas varas apstākļiem, Puses tos nevar izmantot kā pamatojumu šā Līguma nepildīšanai.

11.5. Izbeidzoties nepārvaramas varas apstākļiem, Pusēm nekavējoties jāpilda saistības, kas tika pildītas līdz nepārvaramas varas apstākļu rašanās brīdim, ja Puses nav vienojušās citādi.

12. Līguma darbības termiņš, grozījumu izdarīšana, Līguma izbeigšana

12.1. Līgums stājas spēkā, kad abas Puses to parakstījušas, un ir spēkā nenoteiktu laiku.

12.2. Pusēm abpusēji vienojoties, Līgumā var tikt izdarīti grozījumi un papildinājumi. Visi Līguma grozījumi un papildinājumi veicami rakstveidā, un tie stājas spēkā tad, kad tos ir parakstījušas abas Puses.

12.3. Līgums var tikt izbeigts, Pusēm par to rakstiski vienojoties vai vienpusēji Līguma 12.4. punktā minētajā gadījumā.

12.4. Jebkura no Pusēm var vienpusēji izbeigt Līgumu, ja otra Puse nepilda vai nepienācīgi pilda Līgumā noteiktās saistības ilgāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas. Šādā gadījumā Puse, kas vēlas izbeigt Līgumu uz šī pamata, ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas pirms Līguma izbeigšanas rakstveidā paziņo par to otrai Pusei, norādot Līguma izbeigšanas iemeslu. Līgums atzīstams par izbeigtu ar paziņojumā norādīto dienu.

12.5. Sistēmas lietotājs var vienpusēji izbeigt Līgumu, ņemot vērā šādus nosacījumus:

12.5.1. ja pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanas termiņš ir gāzes ceturksnis vai mazāk, Sistēmas lietotājs var izbeigt Līgumu jebkurā laikā, par to ne vēlāk kā 10 (desmit) darba dienas iepriekš rakstveidā informējot Pārvades sistēmas operatoru un samaksājot Pārvades sistēmas operatoram pilnā apmērā (100% (simts procenti)) par pārvades sistēmas pakalpojumiem līdz apstiprinātās attiecīgā perioda jaudas nominācijā norādītās pārvades sistēmas jaudas izmantošanas beigām;

12.5.2. ja pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanas termiņš ir gāzes gads vai ilgāk, Sistēmas lietotājs var izbeigt Līgumu jebkurā laikā, par to ne vēlāk kā 10 (desmit) darba dienas iepriekš rakstveidā informējot Pārvades sistēmas operatoru un samaksājot Pārvades sistēmas operatoram 95% (deviņdesmit piecu procentu) apmērā par pārvades sistēmas pakalpojumiem līdz apstiprinātās attiecīgā perioda jaudas nominācijā norādītās pārvades sistēmas jaudas izmantošanas beigām.

13. Informācijas apmaiņa

13.1. Noslēdzot Līgumu, Puses apņemas ievērot Pārvades sistēmas lietošanas noteikumus noteiktos termiņus un saziņas veidus.

13.2. Pārvades sistēmas lietošanas noteikumus noteiktās darbības (jaudu rezervēšanu, nomināciju, renomināciju iesniegšanu u.c.) var veikt tikai tie Sistēmas lietotāja darbinieki/pilnvarotie pārstāvji, kuriem ir šādas tiesības un kuri ir norādīti Līgumā.

13.3. Ja Pārvades sistēmas lietošanas noteikumus un Līgumā noteikto darbību veikšanai Sistēmas lietotājs ir pilnvarojis personu, kura nav Sistēmas lietotāja darbinieks, Sistēmas lietotājs norāda pilnvarojuma pamatu.

13.4. Informācijas apmaiņa, tajā skaitā, bet ne tikai, saistībā ar Līguma grozījumiem, starp Pārvades sistēmas operatoru un Sistēmas lietotāju notiek elektroniski, informāciju nosūtot uz Līgumā norādītajām Pušu elektroniskā pasta adresēm.

13.5. Visa informācija, kas kļuvusi zināma Pusēm sakarā ar Līguma noslēgšanu un Līgumā noteikto saistību izpildi, ir aizsargājama un nevar tikt izpausta trešajām personām bez Pušu pilnvaroto pārstāvju iepriekšējās rakstiskās piekrišanas saņemšanas, izņemot informāciju, kuras izpaušanu paredz Pārvades sistēmas lietošanas noteikumi vai citi normatīvie akti.

13.6. Informāciju, kas saistīta ar Līgumā noteikto saistību izpildi, Pārvades sistēmas operators sniedz citiem dabasgāzes apgādes sistēmas operatoriem tiktāl, cik tas ir nepieciešams Pārvades sistēmas lietošanas noteikumu un Līguma pienācīgai izpildīšanai.

13.7. Līguma izbeigšana neizbeidz Pušu pienākumu par aizsargājamās informācijas neizpaušanu.

14. Pārējie noteikumi

14.1. Pušu pienākums ir ne vēlāk kā 1 (vienas) darba dienas laikā informēt vienai otru par savas juridiskās adreses, elektroniskā pasta adreses, tālruņa numura un faksa numura izmaiņām.

14.2. Lai nodrošinātu Līgumā noteikto saistību izpildi, Puses ir tiesīgas veikt papildu pasākumus, ieskaitot apdrošināšanu un citas darbības.

14.3. Puses nav tiesīgas nodot vai deleģēt kādu no Līgumā noteiktajām savām saistībām trešajai pusei bez otras Puses iepriekšējās rakstiskas piekrišanas.

14.4. Ja atsevišķi Līguma punkti zaudē spēku, tas nav par iemeslu citu Līguma punktu atcelšanai. Šādā gadījumā Puses, ņemot vērā Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus, aizstāj spēku zaudējušo Līguma punktu tā, lai pēc satura un nolūka jaunais punkts būtu pēc iespējas līdzīgāks spēkā neesošajam punktam.

14.5. Pušu pilnvaroti pārstāvji:

14.5.1. No Pārvades sistēmas operatora puses – _____;

14.5.2. No Sistēmas lietotāja puses – _____.

14.6. Līgums sagatavots latviešu valodā un parakstīts 2 (divos) eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie Sistēmas lietotāja, otrs – pie Pārvades sistēmas operatora. Abiem Līguma eksemplāriem ir vienāds juridiskais spēks.

15. Pušu rekvizīti

Sistēmas lietotājs:

_____

Reģistrācijas Nr. _____

PVN maksātāja Nr. _____

Juridiskā adrese: _____

Tālr.: _____

Fakss: _____

E-pasts: _____

Bankas rekvizīti: _____

_____

Pārvades sistēmas operators:

AS „Conexus Baltic Grid”

Reģistrācijas Nr. 40203041605

PVN maksātāja Nr. LV40203041605

Juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6,
Rīga, LV-1001, Latvija

Tālr.: _____

Fakss: _____

E-pasts: _____

Bankas rekvizīti: Swedbank, HABALV22,
LV08HABA0551042978827

Balansēšanas līgums Nr. _____

Rīga

201 . gada

Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" (vienotais reģistrācijas Nr. 40203041605), turpmāk – **Pārvades sistēmas operators**, kuru saskaņā ar _____statūtiem/komercpilnvaru _____pārstāv_____, no vienas puses, un _____*komersanta nosaukums*_____ (vienotais reģistrācijas Nr. _____), turpmāk – **Sistēmas lietotājs**, kuru saskaņā ar _____*pārstāvības pamats*_____pārstāv, no otras puses, turpmāk kopā – Puses, katrs atsevišķi – Puse, noslēdz šāda satura Līgumu, turpmāk – Līgums:

1. Līgumā lietotie termini

1.1. Līgumā termini tiek lietoti dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumu (turpmāk – Pārvades sistēmas lietošanas noteikumi), Enerģētikas likuma, citu Latvijas Republikas un Eiropas Savienības dabasgāzes apgādi regulējošo normatīvo aktu izpratnē.

1.2. Līgumā ar balansēšanas periodu tiek saprasts laika periods, kas sākas katru gāzes dienu plkst. 7:00 un beidzas nākamajā dienā plkst. 7:00 (5:00 līdz 5:00 UTC nākamajā dienā ziemas laika periodā un no 4:00 līdz 4:00 UTC nākamajā dienā periodā, kad izmanto vasaras laiku), un kura laikā Sistēmas lietotājam jānodrošina pārvades sistēmā ievadītās un no pārvades sistēmas izvadītās dabasgāzes daudzumu atbilstība.

1.3. Līgumā ar pārskata periodu tiek saprasts viens kalendārais mēnesis.

2. Līguma priekšmets

2.1. Līgums noteic Pārvades sistēmas operatora un Sistēmas lietotāja tiesības un pienākumus pārvades sistēmas balansēšanas nodrošināšanā, kā arī Pušu norēķinus par starpību starp ievadēm un izvadēm Sistēmas lietotāja balansēšanas portfelī un informācijas apmaiņu.

2.2. Noslēdzot Līgumu, Sistēmas lietotājs uzņemas balansa atbildību un apņemas ievērot Pārvades sistēmas lietošanas noteikumus un Līgumā noteiktos balansēšanas nosacījumus un noteikumus.

2.3. Grozījumi Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos ir tieši saistoši Sistēmas lietotājam bez nepieciešamības grozīt Līgumu.

3. Pušu vispārīgās tiesības un pienākumi

3.1. Puses apliecina, ka tām ir Līguma izpildei nepieciešamā tiesībspēja un rīcībspēja.

3.2. Sistēmas lietotājs apliecina, ka ir iepazinies ar Pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem un saprot tajos ietvertos balansēšanas nosacījumus.

3.3. Pārvades sistēmas operators apņemas veikt balansēšanas aprēķinus pārskatāmi un vienlīdzīgi un nodrošināt Sistēmas lietotāja piekļuvi virtuālajam tirdzniecības punktam.

3.4. Sistēmas lietotājs apņemas veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu dienas nebalansu vienādu ar 0 (nulle), un neizmantot ļaunprātīgi balansēšanas sistēmu savu komerciālo interešu nodrošināšanai vai labumu gūšanai.

4. Saistību izpildes nodrošinājums

4.1. Sistēmas lietotājs pēc Pārvades sistēmas operatora pieprasījuma saskaņā ar Pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem iesniedz Pārvades sistēmas operatoram saistību izpildes nodrošinājumu (finanšu pakalpojumu sniedzēja garantijas oriģinālu vai iemaksātu depozītu).

4.2. Izbeidzot Līgumu, Pārvades sistēmas operatoram ir pienākums 5 (piecu) darba dienu laikā atmaksāt Sistēmas lietotājam saistību izpildes nodrošinājuma summu, kas nav izlietota Sistēmas lietotāja neizpildīto saistību dzēšanai, vai atgriezt iesniegtās finanšu pakalpojumu sniedzēja garantijas oriģinālu.

5. Dienas nebalansa noteikšana

5.1. Ja Sistēmas lietotāja gāzes dienā pārvades sistēmā ievadītās dabasgāzes daudzumu summa nav vienāda ar gāzes dienā izvadītās dabasgāzes daudzumu summu, Pārvades sistēmas operators pārdod sistēmas lietotājam trūkstošo dabasgāzi par dabasgāzes iepirkšanas cenu vai pērk no Sistēmas lietotāja pāri palikušo dabasgāzi par dabasgāzes pārdošanas cenu.

5.2. Dienas nebalansu balansēšanas periodam Pārvades sistēmas operators aprēķina D+1 dienā kā Sistēmas lietotāja balansēšanas portfeli piešķirto dabasgāzes ievades un izvades starpību enerģijas vienībās.

6. Dienas nebalansa maksas aprēķināšana

6.1. Dienas nebalansa maksu Pārvades sistēmas operators aprēķina, sareizinot Sistēmas lietotāja ievades un izvades pārvades sistēmā starpību ar dabasgāzes iepirkšanas vai pārdošanas cenu.

6.2. Dabasgāzes iepirkšanas vai pārdošanas cenu aprēķina atbilstoši Pārvades sistēmas lietošanas noteikumiem.

7. Norēķini par nebalansu

7.1. Ja pārskata periodā kaut vienā balansēšanas periodā ir ticis fiksēts Sistēmas lietotāja balansēšanas portfeļa nebalanss un aprēķināta dienas nebalansa maksa, Pārvades sistēmas operators nosūta Sistēmas lietotājam rēķinu līdz mēneša 5. (piektajam) datumam uz Līgumā norādīto Sistēmas lietotāja elektroniskā pasta adresi. Par rēķina saņemšanas dienu tiek uzskatīta tā nosūtīšanas diena.

7.2. Ja pārskata periodā kaut vienā balansēšanas periodā ir ticis fiksēts Sistēmas lietotāja balansēšanas portfeļa nebalanss, kas ir radījis pārpalikumu pārvades sistēmā, un uzskatāms, ka Sistēmas lietotājs ir pārdevis dabasgāzi Pārvades sistēmas operatoram, Pārvades sistēmas operators pārpalikumu uzskaita un attiecina kā Sistēmas lietotāja dienas nebalansa maksas kredītu.

7.3. Sistēmas lietotājam par pārskata periodā aprēķināto nebalansu ir jānorēķinās līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 15. (piecpadsmītajai) kalendārajai dienai.

7.4. Ja rēķina apmaksas termiņa pēdējā diena sakrīt ar brīvdienai vai oficiālo svētku dienu, tad par rēķina apmaksas termiņa beigu dienu tiek uzskatīta nākamā darba diena.

7.5. Visi maksājumi veicami *euro* valūtā uz Līgumā norādītajiem Pušu bankas kontiem.

7.6. Par samaksas datumu uzskatāma diena, kad nauda ir ieskaitīta Pārvades sistēmas operatora norēķinu kontā.

7.7. Ja Sistēmas lietotājs nesamaksā par pārskata periodā aprēķināto nebalansu Līguma 7.3. punktā noteiktajā termiņā, Pārvades sistēmas operators aprēķina Sistēmas lietotājam nokavējuma procentus 0,15% (nulle komats piecpadsmit procenti) apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavēto dienu. Nokavējuma procentus Pārvades sistēmas operators aprēķina reizi mēnesī un tos kopā ar citu informāciju norāda rēķinā par pārskata periodā aprēķināto nebalansa maksu.

8. Pušu atbildība

8.1. Pušu tiesības un pienākumi ir noteikti Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos.

8.2. Puses ir atbildīgas par Līguma noteikumu izpildi. Puses atlīdzina zaudējumus, kas otrai Pusei radušies, ja vainīgā Puse nepilda vai nepienācīgi pilda Līguma noteikumus.

8.3. Puse neatbild par otras Puses radītajiem zaudējumiem trešajām personām (galalietotājiem, blakus esošās pārvades sistēmas operatoram).

8.4. Puse, kas ir pienācīgi izpildījusi savas Līguma saistības, ir tiesīga pieprasīt, lai otra Puse pilnā apmērā izpilda savas saistības.

9. Piemērojamās tiesību normas un strīdu izskatīšana

9.1. Līgums sagatavots, kā arī tiesiskās attiecības, kas izriet no Līguma, tiek reglamentētas, izpildītas un iztulkotas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

9.2. Visi strīdi un domstarpības (turpmāk šajā punktā – Strīds) starp Pusēm tiek risinātas sarunu ceļā. Strīda gadījumā Pusei, kura atsaucas uz Strīda esamību, jāiesniedz otrai Pusei rakstisks paziņojums, kurā jānorāda Strīda apraksts, piedāvātais Strīda risinājums, personas, kas ir pilnvarotas Puses vārdā risināt ar Strīdu saistītās sarunas.

9.3. Ja Strīdu 30 (trīsdesmit) dienu laikā (ja Pušu pilnvarotie pārstāvji nav vienojušies par citu termiņu Strīda atrisināšanai) no tā rašanās brīža nav iespējams atrisināt sarunu ceļā, tas risināms Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

10. Nepārvarama vara (*force majeure*)

10.1. Puses nav atbildīgas par pilnīgu vai daļēju Līguma saistību neizpildi, ja šāda neizpilde ir radusies nepārvaramās varas (*force majeure*) apstākļu dēļ. Nepārvaramās varas apstākļi šī punkta nozīmē ir šķērslis, kas radies ārpus ietekmētās Puses kontroles, kas neļauj tai pildīt savas Līgumā noteiktās saistības un kuru Puse nevar novērst. Par šādiem apstākļiem primāri uzskatāmi: katastrofas, ugunsgrēks, zemestrīce un citas dabas parādības, kara darbības, kā arī ekonomiskās sankcijas, embargo, tiesu, administratīvo, valsts iestāžu rīkojumi un pavēles vai jebkādi citi apstākļi, kurus Puses Līguma slēgšanas laikā nevarēja paredzēt.

10.2. Šķēršļi, kas rodas no Pušu personīgiem un īpaši ekonomiskiem apstākļiem, nav uzskatāmi par nepārvaramas varas apstākļiem. Par nepārvaramas varas apstākļiem nav uzskatāmi arī atsevišķi Līguma saistību izpildes šķēršļi, kas radušies laikā, kad Līguma saistības neizpildījusi Puse kavēja savu Līguma saistību izpildi.

10.3. Ja nepārvaramās varas apstākļi turpinās ilgāk par 30 (trīsdesmit) kalendārajām dienām, Puses uzsāk pārrunas par pieņemamu risinājumu Līguma saistību izpildei. Šādā gadījumā Līguma izbeigšana iespējama, tikai Pusēm savstarpēji vienojoties.

10.4. Par nepārvaramas varas apstākļiem Puses nekavējoties paziņo viena otrai. Ja Puses nepaziņo par nepārvaramas varas apstākļiem, Puses tos nevar izmantot kā pamatojumu šā Līguma nepildīšanai.

10.5. Izbeidzoties nepārvaramas varas apstākļiem, Pusēm nekavējoties jāpilda saistības, kas tika pildītas līdz nepārvaramas varas apstākļu rašanās brīdim, ja Puses nav vienojušās citādi.

11. Līguma darbības termiņš, grozījumu izdarīšana, Līguma izbeigšana

11.1. Līgums stājas spēkā, kad abas Puses to ir parakstījušas un ir spēkā nenoteiktu laiku.

11.2. Pusēm, abpusēji vienojoties, Līgumā var tikt izdarīti grozījumi un papildinājumi. Visi Līguma grozījumi un papildinājumi veicami rakstveidā, un tie stājas spēkā tad, kad tos ir parakstījušas abas Puses.

11.3. Līgums var tikt izbeigts, Pusēm par to rakstiski vienojoties vai vienpusēji Līguma 11.4. un 11.5. punktā minētajā gadījumā.

11.4. Jebkura no Pusēm var vienpusēji izbeigt Līgumu, ja otra Puse nepilda vai nepienācīgi pilda Līgumā noteiktās saistības ilgāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas. Šādā gadījumā Puse, kas vēlas izbeigt Līgumu uz šī pamata, ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas pirms Līguma izbeigšanas rakstveidā paziņo par to otrai Pusei, norādot Līguma izbeigšanas iemeslu. Līgums atzīstams par izbeigtu ar paziņojumā norādīto dienu.

11.5. Sistēmas lietotājs var vienpusēji izbeigt Līgumu, ne vēlāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas pirms Līguma izbeigšanas rakstveidā paziņojot Pārvades sistēmas operatoram, ja Sistēmas lietotājs plāno izbeigt pārvades sistēmas pakalpojumu (pārvades sistēmas jaudu rezervēšana) izmantošanu atbilstoši pārvades sistēmas pakalpojumu līgumam.

11.6. Līguma izbeigšana neatbrīvo Puses no Līguma darbības termiņa laikā radušos finansiālo saistību izpildes.

12. Informācijas apmaiņa

12.1. Noslēdzot Līgumu, Puses apņemas ievērot Pārvades sistēmas lietošanas noteikumus noteiktos termiņus un saziņas veidus.

12.2. Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos noteiktās darbības (balansēšanas nodrošināšanai, dabasgāzes daudzumu nodošanai starp sistēmas lietotāju balansēšanas portfeļiem u.c.) var veikt tikai tie Sistēmas lietotāja darbinieki/pilnvarotie pārstāvji, kuriem ir šādas tiesības un kuri ir norādīti Līgumā.

12.3. Ja Pārvades sistēmas lietošanas noteikumos un Līgumā noteikto darbību veikšanai Sistēmas lietotājs ir pilnvarojis personu, kura nav Sistēmas lietotāja darbinieks, Sistēmas lietotājs norāda pilnvarojuma pamatu.

12.4. Informācijas apmaiņa, tajā skaitā, bet ne tikai, saistībā ar Līguma grozījumiem, starp Pārvades sistēmas operatoru un Sistēmas lietotāju notiek elektroniski, informāciju nosūtot uz Līgumā norādītajām Pušu elektroniskā pasta adresēm.

12.5. Visa informācija, kas kļuvusi zināma Pusēm sakarā ar Līguma noslēgšanu un Līgumā noteikto saistību izpildi, ir aizsargājama un nevar tikt izpausta trešajām personām bez Pušu pilnvaroto pārstāvju iepriekšējās rakstiskās piekrišanas saņemšanas, izņemot informāciju, kuras izpaušanu paredz Pārvades sistēmas lietošanas noteikumi vai citi normatīvie akti.

12.6. Informāciju, kas saistīta ar Līgumā noteikto saistību izpildi, Pārvades sistēmas operators sniedz citiem dabasgāzes apgādes sistēmas operatoriem tiktāl, cik tas ir nepieciešams Pārvades sistēmas lietošanas noteikumu un Līguma pienācīgai izpildīšanai.

12.7. Līguma izbeigšana neizbeidz Pušu pienākumu par aizsargājamās informācijas neizpaušanu.

13. Pārējie noteikumi

13.1. Pušu pienākums ir ne vēlāk kā 1 (vienas) darba dienas laikā informēt vienai otru par savas juridiskās adreses, elektroniskā pasta adreses, tālruņa numura un faksa numura izmaiņām.

13.2. Lai nodrošinātu Līgumā noteikto saistību izpildi, Puses ir tiesīgas veikt papildu pasākumus, ieskaitot apdrošināšanu un citas darbības.

13.3. Puses nav tiesīgas nodot vai deleģēt kādu no Līgumā noteiktajām savām saistībām trešajai pusei bez otras Puses iepriekšējās rakstiskas piekrišanas.

13.4. Ja atsevišķi Līguma punkti zaudē spēku, tas nav par iemeslu citu Līguma punktu atcelšanai. Šādā gadījumā Puses, ņemot vērā Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus, aizstāj spēku zaudējušo Līguma punktu tā, lai pēc satura un nolūka jaunais punkts būtu pēc iespējas līdzīgāks spēkā neesošajam punktam.

13.5. Pušu pilnvaroti pārstāvji:

13.5.1. No Pārvaldes sistēmas operatora puses – _____;

13.5.2. No Sistēmas lietotāja puses – _____.

13.6. Līgums sagatavots latviešu valodā un parakstīts 2 (divos) eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie Sistēmas lietotāja, otrs – pie Pārvaldes sistēmas operatora. Abiem Līguma eksemplāriem ir vienāds juridiskais spēks.

14. Pušu rekvizīti

Sistēmas lietotājs:

_____

Reģistrācijas Nr. _____

PVN maksātāja Nr. _____

Juridiskā adrese: _____

Tālr.: _____

Fakss: _____

E-pasts: _____

Bankas rekvizīti: _____

_____

Pārvaldes sistēmas operators:

AS „Conexus Baltic Grid”

Reģistrācijas Nr. 40203041605

PVN maksātāja Nr. LV40203041605

Juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6,
Rīga, LV-1001, Latvija

Tālr.: _____

_____

Fakss: _____

_____

E-pasts: _____

_____

Bankas rekvizīti: Swedbank, HABALV22,
LV08HABA0551042978827

Informācijas apmaiņa

1. Pārvades sistēmas operators un sistēmas lietotāji apmainās ar informāciju par jaudu rezervēšanu, atteikšanos no tām, jaudu nominācijām un renominācijām, dabasgāzes daudzumu piešķirumiem, balansēšanu un citu ar pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanu saistītu svarīgu informāciju dabasgāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumos (turpmāk - Noteikumi) noteiktajos termiņos, izmantojot šādus saziņas veidus:

Noteikumu punkts Nr.	Edig@s standarta ziņas/cits	Apraksts
39. ilgtermiņa jaudas rezervēšana	CAPBKI	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
39. ilgtermiņa konstantās jaudas aptiprināšana	CAPRES	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
40. ilgtermiņa jaudas rezervēšanas noraidīšana	ACKNOW	
40. jaudas rezervēšanas pieteikuma precizēšana	CAPBKI	
42. atslēdzamās jaudas apstiprināšana	CAPRES	
44.1. ceturkšņa jaudas rezervēšana	CAPBKI	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
44.2. mēneša jaudas rezervēšana	CAPBKI	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
44.3. dienas jaudas rezervēšana	CAPBKI	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
44.4. pašreizējās dienas jaudas rezervēšana	CAPBKI	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
45.1. ceturkšņa un mēneša jaudas apstiprināšana/jaudas rezervēšanas noraidīšana	CAPRES	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
45.1. ceturkšņa un mēneša jaudas rezervēšanas noraidīšana	ACKNOW	
45.1. jaudas rezervēšanas pieteikuma precizēšana	CAPBKI	
45.1. atslēdzamās jaudas apstiprināšana	CAPRES	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
45.2. dienas jaudas apstiprināšana	CAPRES	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
45.2. dienas jaudas rezervēšanas noraidīšana	ACKNOW	
45.2. jaudas rezervēšanas pieteikuma precizēšana	CAPBKI	

45.2. atslēdzamās jaudas apstiprināšana	CAPBKI	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
45.3. pašreizējās dienas jaudas apstiprināšana/jaudas rezervēšanas noraidīšana	CAPRES	Atbilstoši XSD, ko izstrādā PSO
45.3. pašreizējās dienas jaudas rezervēšanas noraidīšana	ACKNOW	
48. sekundārās jaudas tirdzniecības darījumu paziņošana	TRAADV	
51.– sekundārās jaudas tirdzniecības darījumu apstiprināšana	ACKNOW	Pozitīvs apstiprinājums
53. atteikšanās no iegādātās konstantās jaudas	SURCAP	Type = ANP
55. lietotāja informēšana par nodotās jaudas pārdali	SURCAP	Type = ANQ
62. piespiedu jaudas nodošana	CAPDOC	
79. nominācijas iesniegšana	NOMINT	
81. nominācijas apstiprināšana	NOMRES	
84. renominācijas iesniegšana	NOMINT	
85. renominācijas iesniegšana	NOMINT	
86. renomināciju apstiprināšana	NOMRES	
90.nomināciju/renomināciju noraidīšana	ACKNOW	
85.nomināciju/renomināciju koriģēšana	NOMRES	
104. –VTP nomināciju apstiprināšana	NOMRES	
108. –VTP nomināciju noraidīšana	ACKNOW	
116. informācija par sākotnējo daudzuma piešķirumu	ALOCAT	Type=95G
117. informācija par atjaunināto daudzuma piešķirumu	ALOCAT	Type=95G
118. informācija par galīgo daudzuma piešķirumu	ALOCAT	Type=96G
135. dienas nebalansa paziņošana	ACCSIT	
162. pārvades sistēmas pakalpojumu pārtraukšana/ierobežošana	CAPDOC	Jaudu koriģēšana atbilstoši samazināšanas procesam (Edig@s)

2. Sistēmas lietotājam ir pienākums nodrošināt Noteikumos noteiktās informācijas iesniegšanu pārvades sistēmas operatoram pareizā formātā atbilstoši šajā pielikumā noteiktajām prasībām.
3. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības mainīt informācijas tehnoloģiju risinājumus Noteikumos noteiktās informācijas apmaiņai un pieprasīt sistēmas lietotājam sagatavoties šādām izmaiņām, informējot sistēmas lietotāju par to saprātīgā termiņā. Sistēmas lietotājam par saviem līdzekļiem ir jāatjauno tā informācijas tehnoloģiju sistēma vai programmatūra pārvades sistēmas operatora noteiktajā termiņā.
4. Izmaiņas šajā pielikumā noteikto saziņas veidu izmantošanā pārvades sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē ne vēlāk kā divu mēnešus pirms attiecīgo izmaiņu spēkā stāšanās.
5. Ja šajā pielikumā noteiktā informācijas apmaiņa starp pārvades sistēmas operatoru un sistēmas lietotājiem nav iespējama tehnisku iemeslu dēļ, apmainīšanās ar informāciju notiek, izmantojot e-pastu, faksu vai tālruni.
6. Nominācijas var iesniegt tikai tie sistēmas lietotāju pilnvarotie pārstāvji, kuriem ir šādas tiesības un kuri ir norādīti pārvades līgumā, vai par kuriem sistēmas lietotājs ir iesniedzis informāciju pārvades sistēmas operatoram.